Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

►**B**

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(1999. november 24.)

a mezőgazdasági üzemek szerkezetére vonatkozó összeírásban felhasznált jellemzők meghatározásáról, mezőgazdasági termékjegyzékről, meghatározások alóli kivételekről, valamint régiókról és körzetekről

(az értesítés a C(1999) 3875. számú dokumentummal történt.)

(2000/115/EK)

(HL L 38, 12.2.2000, o. 1)

Módosította:

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
►**M1**	A Bizottság 1444/2002/EK rendelete (2002. július 24.)	L 216	1	12.8.2002
►**M2**	A Bizottság 2139/2004/EK rendelete (2004. december 8.)	L 369	26	16.12.2004
►**M3**	A Bizottság 204/2006/EK rendelete (2006. február 6.)	L 34	3	7.2.2006
►**M4**	A Bizottság 1792/2006/EK rendelete (2006. október 23.)	L 362	1	20.12.2006

Módosította:

►**A1**	Okmány a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló	L 236	33	23.9.2003

▼B

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(1999. november 24.)

a mezőgazdasági üzemek szerkezetére vonatkozó összeírásban felhasznált jellemzők meghatározásáról, mezőgazdasági termékjegyzékről, meghatározások alóli kivételekről, valamint régiókról és körzetekről

(az értesítés a C(1999) 3875. számú dokumentummal történt.)

(2000/115/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az utoljára a 98/377/EK bizottsági határozattal ([1]) módosított, a mezőgazdasági üzemek szerkezetére vonatkozó közösségi összeírás szervezéséről szóló 1988. február 29-i 571/88/EGK tanácsi rendeletre ([2]) és különösen annak 8. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) Az 571/88/EGK rendelet 8. cikke (1) bekezdésének megfelelően, bármilyen változtatás az összeírási jellemzők jegyzékében, az összeírási jellemzők meghatározásában, valamint a régiók, összeírási körzetek és más területi egységek határainak megállapításában az 571/88/EGK rendelet 15. cikkében megállapított eljárás szerint történik, vagyis az Agrárstatisztikai Állandó Bizottság véleményét követő bizottsági határozattal.

(2) Az 571/88/EGK rendeletben előírt közösségi mezőgazdasági üzemszerkezet-összeírás eredményei csak akkor lehetnek összhangban az Európai Közösség egész területén, ha a jellemzők jegyzékében szereplő fogalmakat egységesen értelmezik és alkalmazzák.

(3) Az összeírási jellemzőket a mezőgazdasági üzemek szerkezetére vonatkozó 1999/2000-es alapösszeírás fényében utoljára a 98/377/EK határozat módosította, és mivel az utoljára a 97/418/EK határozattal ([3]) módosított 89/651/EGK bizottsági határozat ([4]) megállapítja az 1988 és 1997 közötti időszakban végzett szerkezeti összeírások során alkalmazandó meghatározásokat, mezőgazdasági termékjegyzéket, meghatározások alóli, egyes tagállamok által alkalmazott kivételeket, valamint régiókat és összeírási körzeteket; mivel következésképpen a 89/651/EGK határozatot ki kell igazítani és ki kell egészíteni.

(4) A jellemzők jegyzéke új változókkal egészült ki; mivel a mezőgazdaság fejlődése szükségessé tette számos régi változó meghatározásának felülvizsgálatát; mivel tehát e bizottsági határozat I. melléklete az 1997 utáni közösségi szerkezeti összeírások fényében a meghatározásoknak egy új jegyzékét tartalmazza.

(5) A mezőgazdasági üzemek meghatározásában említett mezőgazdasági termékjegyzék, valamint a közösségi meghatározások alóli kivételek jegyzéke, amelyeket egyes tagállamok sajátos körülményei indokolnak, szintén módosításra szorul; mivel a mezőgazdasági termékjegyzéket és a meghatározások alóli elfogadott kivételek jegyzékét e bizottsági határozat II. és III. melléklete tartalmazza.

([1]) HL L 168., 1998.6.13., 29. o.
([2]) HL L 56., 1988.3.2., 1. o.
([3]) HL L 177., 1997.7.5., 26. o.
([4]) HL L 391., 1989.12.30., 1. o.

▼B

(6) Világosabb összefüggésre van szükség a statisztikai célú területi egységek nómenklatúrája („NUTS”) és a mezőgazdasági üzemszerkezeti összeírásokban szereplő régiók és körzetek között; mivel hasznos, ha ezeket a régiókat és körzeteket egy ehhez a bizottsági határozathoz csatolt különálló IV. melléklet határozza meg.

(7) Az ebben a határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Agrárstatisztikai Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az 1997 utáni közösségi mezőgazdasági üzemszerkezet-összeírásban alkalmazandó, a 88/571/EGK rendeletben előírt közösségi meghatározásokat a megfelelő magyarázatokkal és példákkal együtt az I. melléklet tartalmazza.

2. cikk

A mezőgazdasági üzem fogalmának az I. melléklet szerinti meghatározásában említett mezőgazdasági termékjegyzéket a II. melléklet tartalmazza.

3. cikk

A közösségi meghatározások alóli, az egyes tagállamok sajátos körülményeire tekintettel elfogadott kivételeket a III. melléklet tartalmazza.

4. cikk

Az összeírási körzet fogalmának az I. melléklet szerinti meghatározásában említett, a közösségi mezőgazdasági üzemszerkezet-összeírásban szereplő régiók és körzetek jegyzékét a IV. melléklet tartalmazza.

5. cikk

A 89/651/EGK határozat hatályát veszti.

6. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

▼M1

I. MELLÉKLET

A KÖZÖSSÉGI MEZŐGAZDASÁGI ÜZEMEK SZERKEZETÉRE VONATKOZÓ ÖSSZEÍRÁSBAN HASZNÁLT JELLEMZŐK JEGYZÉKÉHEZ ALKALMAZANDÓ MEGHATÁROZÁSOK ÉS MAGYARÁZATOK

(I. = meghatározások, II. = magyarázó megjegyzések)

▼M3

GAZDASÁG

I. Önálló irányítású, technikailag és gazdaságilag különálló egység, amely mezőgazdasági termékeket állít elő, vagy pedig az 1782/2003/EK tanácsi rendelettel [1] összhangban a termelésből kivont területeket jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban tartja fenn. A gazdaság más kiegészítő (nem mezőgazdasági) termékeket is előállíthat, illetve ilyen szolgáltatásokat is nyújthat.

▼M1

II. 1. A mezőgazdasági üzem jellemzői tehát a következők:

1.1. *Mezőgazdasági termékek előállítása*

„mezőgazdasági termék”-nek a II. mellékletben felsorolt termékek tekintendők;

1.2. *Egységes irányítás*

az irányítás akkor is egységes, ha azt két vagy több személy együttesen végzi;

1.3. *Műszakilag-gazdaságilag önálló egység*

ezt általában a munkaerő és a termelőeszközök (gépek, épületek, föld stb.) együttes használata mutatja.

▼M3

1.4. A 2003. évi KAP-reformmal „a földterület jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartása” mezőgazdasági tevékenységként került bevezetésre (az 1782/2003/EK rendelet 2. cikke). E tevékenység mellett a mezőgazdasági termelőknek nem kell egyéb mezőgazdasági tevékenységet folytatniuk, hogy jogosultak legyenek az egységes támogatási rendszer igénybevételére.

▼M1

2. Különleges esetek:

2.1. a) ha egy üzem, adózási vagy más okból, meg van osztva két vagy több személy között, de egységes irányítással rendelkezik (egy közös irányító), és ezáltal egy gazdasági egységnek tekinthető, egyetlen üzemnek minősül;

b) ha két vagy több (korábban önálló) üzem egyetlen gazdálkodó kezében egyesül, az üzemek akkor tekintendők egyetlen, önálló üzemnek, ha jelenleg közös irányítójuk van, vagy egyébként közösen használják ugyanazt a munkaerőt és ugyanazokat a berendezéseket.

2.2. Ha a gazdálkodó a mezőgazdasági üzemet átengedi másnak (örökösnek, bérlőnek stb.) úgy, hogy egy földrészletet megtart, ez a földterület:

a) a jogutód üzeméhez tartozik, ha a művelése szempontjából egységet képez az üzem többi részével, és ha ugyanazt a munkaerőt és ugyanazokat a termelőeszközöket alkalmazzák rajta, mint az üzem többi részén;

[1] HL L 270., 2003.10.21., 1. o.

▼M1

b) a korábbi gazdálkodóüzeméhez tartozik, ha rendszerint a korábbi gazdálkodó üzemének munkaerejével és termelőeszközeivel művelik meg.

2.3. Mezőgazdasági üzemnek minősülnek a következők is, amennyiben eleget tesznek a mezőgazdasági üzem meghatározásánál fent említett egyéb követelményeknek:

a) bika, tenyészkan, kos és bakkecske tenyésztésére szakosodott tenyésztelepek, ménesek és keltetők;

b) olyan mezőgazdasági üzemek, amelyeket kutatóintézetek, szanatóriumok, gyógyüdülők, vallási közösségek, iskolák illetve büntetés-végrehajtási intézetek működtetnek;

c) ipari vállalkozások részét képező mezőgazdasági üzemek;

d) legelőből, kertészeti vagy más földterületből álló, köztulajdonban lévő föld, feltéve, hogy azt a helyi közigazgatási szervek mezőgazdasági üzemként működtetik (pl. bizonyos ellenérték fejében mások állatainak legeltetését végzik). Nem tartoznak ide a következők:

— juttatott köztulajdonban lévő föld (C/3),

— bérbe adott köztulajdonban lévő föld (C/2).

2.4. Nem minősülnek mezőgazdasági üzemnek a következők, kivéve, ha van más olyan tevékenységük, amely alapján annak minősülnek:

a) az olyan lovasiskolák, versenyistállók, lovaglópályák (azaz versenylovak edzésére használt területek), ahol nem folyik tenyésztési tevékenység;

b) a kutyatenyészetek;

c) az állatpiacok, vágóhidak stb. (ahol nem folyik állattartás).

2.5. Az önálló üzemek egyesíthetik erőforrásaikat egy bizonyos mezőgazdasági vállalkozás kedvéért abból a célból, hogy közös vállalkozást alkossanak, amely a mögöttük álló üzemektől („főüzemektől”) különállóan működik. Ezek a vállalkozások lehetnek például közös gyümölcsösök, közös szarvasmarhatelepek, közös tejgazdasági épületek. Ez a részleges egyesülés esete, ezeket a közös vállalkozásokat ebben az esetben „egy terméket előállító társas üzemnek” nevezik. Ezeket az „egy terméket előállító társas üzemeket” akkor kell a „főüzemtől” független mezőgazdasági üzemnek tekinteni, ha főként saját termelési tényezőit használja és nem támaszkodik nagymértékben a „főüzem” termelési tényezőire.

A. **AZ ÜZEM FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE**

II. Az üzemet és minden vele kapcsolatos információt úgy kell tekinteni, mint amely abban a körzetben és azon település, illetve felmérési alkörzet területén van, ahol az üzem székhelye található (A/1).

Az üzem székhelyét az adott tagállamban érvényes dokumentált szabályozás alapján kell meghatározni.

Abban az esetben, ha az üzem csak részben található egy bizonyos típusú területen (például kedvezőtlen helyzetű területen), akkor úgy kell tekinteni, hogy ezen a területen található, ha az üzemhez tartozó földterület nagyobbik része vagy az üzem székhelye ezen a területen található. A fenti szabályok valamelyikét ki kell választani és azt az összes üzemre, valamint az A/1–A/3 tételekre kell alkalmazni.

▼M1

A/1 **Felmérési körzet**

I. Minden egyes üzem földrajzi elhelyezkedését egy olyan kód írja le, amely jelzi az országot, a régiót és a felmérési körzetet.

II. ►M2 ——————— ◄

A/1 a) *Település vagy felmérési alkörzet*

I. A földrajzi elhelyezkedést egy kód írja le, amely jelzi a települést vagy felmérési alkörzetet, és amely lehetővé teszi, hogy az eredményeket különböző jellegű övezetenként regionálisan összesítsék.

II. A település vagy felmérési alkörzet kódja a Statisztikai Célú Területi Egységek Nómenklatúrája (NUTS) 4. vagy 5. szintjének felel meg. ►M2 ——————— ◄

A/2 **Kedvezőtlen helyzetű terület**

I. Olyan területek, amelyek az 1257/1999/EK tanácsi rendelet ([1]) 18., 19. és 20. cikke (és szükség szerint a legújabb jogszabály) értelmében az összeírás napján kedvezőtlen helyzetűnek minősülnek és szerepelnek a tagállamok által közölt információk alapján összeállított, a kedvezőtlen helyzetű mezőgazdasági területeket tartalmazó közösségi jegyzékben.

II. Kedvezőtlen helyzetű területnek minősülnek a hegyvidéki területek (A/2 a)), a jellegzetes hátrányokkal sújtott térségek és az egyéb kedvezőtlen helyzetű területek.

A/2 a) *Hegyvidéki terület*

I. Olyan területek, amelyek az 1257/1999/EK rendelet 18. cikke (és szükség szerint a legújabb jogszabály) értelmében az összeírás napján hegyvidéki területnek minősülnek és szerepelnek a tagállamok által közölt információk alapján összeállított, a kedvezőtlen helyzetű mezőgazdasági területeket tartalmazó közösségi jegyzékben.

A/3 **Környezetvédelmi korlátozások alá eső mezőgazdasági területek**

I. Olyan területek, amelyek az 1257/1999/EK rendelet 16. cikke (és szükség szerint a legújabb jogszabály) értelmében az összeírás napján környezetvédelmi korlátozások alá eső mezőgazdasági területnek minősülnek.

II. A gazdálkodók támogatást kaphatnak a mezőgazdasági területeikre vonatkozó környezetvédelmi korlátozások miatt keletkezett költségeik és elmaradt bevételeik után. Ezeknek a korlátozásoknak a közösségi környezetvédelmi szabályokon alapuló mezőgazdasági művelési korlátozás alkalmazása eredményeképpen kell megvalósulnia.

Nem tartoznak ide azok a területek, amelyeken a korlátozások csak nemzeti vagy regionális szabályokon alapulnak.

A területek kedvezőtlen helyzetű területen helyezkedhetnek el.

Ezek a területek főként a Natura 2000 területek, azaz a különleges természetmegőrzési/természetvédelmi területek, amelyeken veszélyeztetett természetes élőhelyek és fajok találhatók (a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (HL L 206., 1992.7.22., 7–50. o.) alapján.

([1]) HL L 160., 1999.6.26., 80. o.

▼M1

B. **AZ ÜZEM JOGI SZEMÉLYISÉGE ÉS IRÁNYÍTÁSA (az összeírás napján)**

B/1 és B/2 **Az üzemért jogilag és gazdaságilag felelős személy: a gazdálkodó**

I. A gazdálkodó az a természetes személy, természetes személyek csoportja, vagy jogi személy, akinek a felelősségére, és neve alatt működtetik az üzemet, és aki jogilag és gazdaságilag felelős az üzemért, azaz aki az üzem gazdasági kockázatát viseli. A gazdálkodó lehet az egész üzem tulajdonosa, bérlője, örök haszonbérlője, haszonélvezője vagy vagyonkezelője.

II. A jogi és a gazdasági felelősség az adott tagállam saját dokumentált szabályozásának megfelelően kerül meghatározásra.

A gazdálkodó teljes egészében vagy részben átruházhatja egy irányítóra az üzem működtetésének napi pénzügyi és termelési feladataira vonatkozó döntési jogkörét.

Részes művelés esetén (lásd a C/3 a) tételt) a részes művelőt kell gazdálkodóként feltüntetni, és nem a földtulajdonost.

A társas üzem (személyegyesítő társaság) esetén kizárólag azok a társasági tagok tekinthetők gazdálkodónak, akik részt vesznek az üzem mezőgazdasági munkájában (lásd L/1–L/6).

B/1 a) és b) *Természetes személy*

I. A természetes személy lehet egyetlen személy (egyéni gazdálkodó) vagy személyek csoportja (társas üzem tagjai).

II. Annak meghatározása, hogy a gazdálkodó „természetes” vagy „jogi” személy, az üzemek alábbi csoportokba történő besorolásában kap fontos szerepet:

Olyan üzem, ahol:

a) a gazdálkodó természetes személy és egy önálló üzem egyéni gazdálkodója;

b) a gazdálkodó természetes személyek csoportja, akik tagok egy „társas üzemben” (személyegyesítő társaságban);

c) a gazdálkodó jogi személy.

Egyes tagállamok jogrendszere adópolitikai és/vagy jogi okokból a „jogi” személyt (társaságot) „természetes” személynek vagy „természetes” személyek csoportjának tekinti. Ide tartozik rendszerint bármely olyan vállalkozás, ahol a tagok egyike vagy mindegyike személyesen, korlátlanul felel a vállalkozás tartozásaiért. Ebben az esetben a tagállam az ilyen „jogi” személyt az „egyéni gazdálkodó” vagy a „társas üzem” kategóriájába sorolhatja. Ezeket a döntéseket egyértelmű és következetes, dokumentált szabályok alapján kell meghozni.

B/1 a) *Természetes személy, aki önálló üzem egyéni gazdálkodója*

I. Olyan önálló természetes személy, aki olyan üzem gazdálkodója, amelyet sem közös irányítás, sem más hasonló viszony nem köt más gazdálkodók üzeméhez.

II. Az ilyen gazdálkodó az üzemet érintő bármilyen kérdésben egyedül dönthet.

Az olyan házastársakat vagy közeli családtagokat, akik közösen tulajdonosai vagy bérlői az üzemnek, rendszerint úgy kell tekinteni, hogy egy egyéni gazdálkodó által irányított önálló üzemmel rendelkeznek.

Az élettársi közösségben együtt élők szintén házastársaknak tekintendők, ha őket az adott tagállam jogrendszere házastársakként elismeri.

▼M1

Többek között a következőket kell egyéni gazdálkodónak tekinteni: testvérek, végintézkedésen alapuló vagy törvényes öröklés esetében közös örökösök stb., ha nem kötöttek megállapodást és ha a tagállam jogszabályai szerint nem tekintendők az adózás szempontjából és/vagy jogilag társas üzem gazdálkodójának vagy jogi entitásnak.

Ha egy társaság (jogi személy) tulajdonosa egyetlen természetes személy, és e társaságot a tagállam természetes személyként kezeli (ld. a „természetes személy” fogalmának meghatározását), akkor a társaságot egy egyéni gazdálkodó alá tartozó üzemnek kell tekinteni.

Amennyiben egyetlen személy viseli a teljes jogi és gazdasági felelősséget az üzemért, őt egyéni gazdálkodónak kell tekinteni, még akkor is, ha az üzem egyebekben eleget tesz a társas üzem követelményeinek.

B/1 b) *Egy vagy több természetes személy, aki(k) egy társas üzem (személyegyesítő társaság) tagja(i)*

I. Egy társas üzem tagjai természetes személyek, akik együttesen vagy tulajdonosai vagy bérlői vagy más módon közös irányítói egy mezőgazdasági üzemnek, vagy saját önálló üzemeiket irányítják úgy, mintha azok egy üzemet alkotnának. Ezt az együttműködést vagy a jogszabályok vagy írásbeli megállapodás szerint kell megvalósítani.

II. Ha egy több természetes személy tulajdonát képező társaságot (jogi személyt) a tagállam természetes személyként kezel, akkor azt a társaságot társas üzemnek kell tekinteni.

Azok a tagállamok, amelyek úgy döntenek, hogy nem tartanak nyilván adatokat a társas üzemekről, minden adatot összegyűjtenek az összes olyan üzemről, amelyben a gazdálkodó a B/1 a) változó szerinti természetes személy, függetlenül attól, hogy az üzem az itt megadott meghatározás szerint „társas üzem”-nek minősül-e. Amennyiben egy üzemben két vagy több természetes személy látja el a gazdálkodó feladatait, csak egyiküket kell gazdálkodóként feltüntetni (például azt, aki a nagyobb kockázati hányadot vállalja, vagy azt, akire az üzem irányításának nagy része hárul; ha ezek alapján sem lehet kijelölni a gazdálkodót, más ismérvek, például életkor alapján kell választani). A gazdálkodóval kapcsolatos minden adat e személy vonatkozásában kerül nyilvántartásba. Ez a személy tekintendő az üzem irányítójának is. Az üzemben dolgozó összes többi személy „családon kívüli munkaerőként” (L/4) kerül nyilvántartásba, a gazdálkodóhoz fűződő családi kapcsolatuktól függetlenül.

B/1 c) *Jogi személy*

I. Jogi entitás, amely nem természetes személy, de az egyéneket megillető, illetve terhelő jogok és kötelezettségek alanya, például pert indíthat és perelhető (általános jogi és ügyleti képességgel rendelkezik).

II. A jogi személy lehet közjogi vagy magánjogi, többek között:

— az állam, a régiók, a helyhatóságok stb.,

— az egyházak és intézményeik,

— más hasonló közjogi vagy kvázi közjogi jogi személyiségű szervezetek,

— minden kereskedelmi vállalkozás, kivéve a B/1 a) vagy b) pont alattiakat, különösen a korlátolt felelősségű társaságokat, beleértve az ilyen szövetkezeti vállalkozásokat,

— minden részvénytársaság (olyan vállalkozás, amely részvényt bocsátott ki),

— alapítványok (olyan szervezetek, amelyek meghatározott – gyakran szociális vagy jótékonysági – célra rendelt vagyont kezelnek),

— korlátolt felelősségű közhasznú szervezetek,

▼M1

— minden egyéb, hasonló jellegű vállalkozás.

B/2 **Az üzem irányítója**

I. Az a természetes személy, aki az adott üzem mindennapi működésének körébe tartozó pénzügyi és termelési feladatokért felelős.

II. Rendszerint, de nem minden esetben, az irányító és a gazdálkodó, aki természetes személy, ugyanaz a személy.

Azokban az esetekben, ha a gazdálkodó személye nem azonos az irányítóval, akkor az irányító a gazdálkodó megbízásából vagy alkalmazásában látja el az üzem működtetését. Ez a személy lehet például a gazdálkodó családtagja (B/2 a)) vagy házastársa (B/2 b)), de olyan személy is, aki nincs rokoni viszonyban a gazdálkodóval.

Az üzemnek csak egy irányítója lehet.

A társas üzem irányítójával kapcsolatban bekért adatok a gazdálkodónak tekintett tag vonatkozásában kerülnek nyilvántartásba.

B/2 a) *Családtagok*

I. A gazdálkodó családtagjai általában a házastársa, a felmenő vagy lemenő ági rokonai (beleértve a házassággal vagy örökbefogadással szerzett rokonokat), valamint a gazdálkodó vagy házastársa testvérei.

II. Maguk a gazdálkodók nem számítanak családtagnak.

B/3 **Az üzem irányítójának mezőgazdasági képzettsége**

Minden egyes személyre vonatkozóan csak egy, a legmagasabb képzettségi szint vehető nyilvántartásba.

Kizárólag gyakorlati mezőgazdasági tapasztalat

I. Mezőgazdasági üzemben gyakorlati munkával szerzett tapasztalat.

Alapfokú mezőgazdasági képzettség

I. Bármilyen, általános mezőgazdasági szakiskolában és/vagy bizonyos szakterületre (ide értve a kertészetet, szőlészetet, erdőgazdálkodást, halászatot, állatorvos-tudományt, mezőgazdasági technológiát és más kapcsolódó szakterületeket) szakosodott intézményben szerzett képzettség.

II. A befejezett mezőgazdasági tanoncidőszak is alapfokú képzettségnek számít.

Felsőfokú mezőgazdasági képzettség

I. Bármilyen, a tankötelezettség teljesítését (lásd az L/1–L/6 „Tankötelezettség teljesítése”) követően mezőgazdasági főiskolán, egyetemen vagy más felsőfokú oktatási intézményben, legalább kétévi nappali képzéssel egyenértékű képzés során, a következő szakok valamelyikén szerzett képzettség: mezőgazdaság, kertészet, szőlészet, erdőgazdálkodás, halászat, állatorvos-tudomány, mezőgazdasági technológia vagy egyéb kapcsolódó szakok.

C. **BIRTOKVISZONYOK ÉS A MŰVELÉSI RENDSZER**

C/1–C/3 **Mezőgazdasági hasznosítású terület**

I. A szántó, az állandó rét és legelő, az ültetvények és a konyhakertek összes területe.

C/1 **Megművelt saját tulajdonú mezőgazdasági terület**

I. Olyan mezőgazdasági földterület, amely a felmérés tárgyát képező üzem művelése alatt áll, és a gazdálkodó tulajdonosként, haszonélvezőként, örökhaszonbérlőként vagy más, ezzel egyenértékű birtokviszonyban műveli azt.

▼M1

II. Az illetményföldet az azt kiosztó üzemhez tartozónak kell tekinteni, kivéve, ha a mezőgazdasági munkavállaló (az illetményes) műveli meg, a saját termelőeszközeit használva.

Az előző gazdálkodó által megtartott földrészletet (lásd „Mezőgazdasági üzem”, 2.2. pont) ahhoz az üzemhez tartozónak kell tekinteni, amellyel együtt rendszerint megművelik, és ugyanazt a munkaerőt és ugyanazokat a termelőeszközöket alkalmazzák azon, mint az üzem többi részén.

Ugyanakkor nem tartozik ide a közös legelőn való legeltetés joga, pl. egy községi vagy szövetkezeti tulajdonban lévő földön (az ilyen földre, mivel nem része egy üzemnek sem, nem terjed ki a felmérés).

C/2 **Megművelt bérelt mezőgazdasági terület**

I. Előzetes megállapodás szerint (készpénzben, természetben vagy egyéb szolgáltatás útján) fizetett bérleti díj ellenében, írásbeli vagy szóbeli bérleti szerződés alapján az üzem által bérelt földterület. Egy terület csak egy üzemhez tartozhat. Ha egy területet a referenciaévben több üzem is bérelt, rendszerint ahhoz az üzemhez tartozónak kell tekinteni, amely az adott év során a leghosszabb ideig bérelte.

II. A bérelt földterület a következőkből állhat:

— egy teljes üzem,

— különálló földtagok.

A bérelt földterület nem tekinthető a földtulajdonos üzeme részének, hanem mindig a bérlő üzemének részeként kell tekinteni azt. Az e földterületen található bármely állatot ahhoz az üzemhez tartozónak kell tekinteni, amely az állatot birtokolja.

Ide tartoznak a gazdálkodó által a gazdálkodó családtagjaitól bérelt földtagok vagy üzemek, ha e területeket a felmérés tárgyát képező üzem műveli. Szintén ide tartozik (amennyiben nem illetményföldről van szó) az a földterület, amely ugyan egy másik üzem része, de a felmérés tárgyát képező üzem műveli bizonyos számú munkaóráért cserébe. (A rendszerint a kiosztó üzem vetésforgó rendszerén belül maradó illetményfölddel szemben a bérleti szerződés nem csak a szóban forgó földterület nagyságát határozza meg, hanem pontos helyét és határait is.)

A harmadik félnek alhaszonbérletbe adott bérelt földet a harmadik fél üzeméhez tartozónak kell tekinteni, mivel az nem része a felmérés tárgyát képező üzemnek.

C/3 **Részes művelés vagy egyéb birtokviszony alapján megművelt mezőgazdasági terület**

C/3 a) *Részes művelésű mezőgazdasági terület*

I. Olyan földterület (vagy akár teljes üzem), amelyet a föld tulajdonosa és a részes művelő írásbeli vagy szóbeli részes művelési szerződés alapján közösen művel. A részes művelésű terület (akár gazdasági, akár fizikai) hozamán a két fél megállapodás szerinti arányban osztozik.

II. Ide tartozik többek között:

A „*colonia parziaria*” – teljes üzem esetében

A teljes üzem „*colonia parziaria*”-ja esetében az átadó megbízza egy család fejét a gazdaság irányításával, aki elvállalja, hogy családtagjai segítségével minden szükséges munkát elvégez az üzemben, ő maga pedig viseli a ráfordítások egy részét, és a farm hozamán meghatározott arányban osztozik az átadóval.

C/3 b) *Egyéb birtokviszony alapján megművelt mezőgazdasági terület*

I. Olyan birtokviszonyok, amelyek nem tartoznak a C/1–C/3 a) pont alá.

▼M1

II. Ide tartozik többek között:

1. az olyan földterület, amelyre vonatkozóan a gazdálkodó jogokat élvez:

   — bizonyos tisztség betöltése révén (erdész, pap, tanár stb.),

   — a helyi közigazgatási szerv vagy más szervezet intézkedése által, például területi alapon felparcellázott közös legelőterület esetében (megkülönböztetve attól a földterülettől, amelyen a közös legeltetési jogok gyakorolhatók);

2. az olyan földterület, amelyet az üzem ellenszolgáltatás nélkül művel (például feloszlott üzemeknek a felmérés tárgyát képező üzem által művelt területei);

3. a „*colonia parziaria*” – különálló földrészlet esetében.

   A különálló földrészlet „*colonia parziaria*”-ja esetében az átadó csak egy vagy több földrészlet művelését engedi át, amelyek művelésének feltételei megegyeznek az a) pontban leírtakkal.

C/5 **Művelési rendszer és gyakorlat**

C/5 a), d) és e) *Biogazdálkodás*

I. Adatokat kell felvenni arról, hogy az üzem olyan szabványok és szabályok szerinti mezőgazdasági tevékenységet folytat-e, amelyeket a legutóbb a 473/2002/EK bizottsági rendelettel ([1]) módosított, a mezőgazdasági termékek ökológiai termeléséről, valamint a mezőgazdasági termékeken és élelmiszereken erre utaló jelölésekről szóló, 2092/91 tanácsi rendelet ([2]), vagy szükség szerint a legújabb vonatkozó jogszabály és/vagy a biogazdálkodásra vonatkozó, ezzel egyenértékű nemzeti szabályok határoznak meg.

II. A rendelet összehangolt jogi keretet nyújt az olyan mezőgazdasági termékek címkézéséhez, termeléséhez és ellenőrzéséhez, amelyeken feltüntetik vagy fel kívánják tüntetni a biogazdálkodás keretében történő előállítás módszereire vonatkozó információkat. A rendeletben előírt szabályoknak megfelelően a termék előállításának úgy kell történnie, hogy a földrészletek, valamint az előállítás és a raktározás létesítményei egyértelműen elkülönüljenek bármely más, nem a biogazdálkodás szabályainak megfelelően működő egység azonos célra szolgáló helyiségeitől.

Amennyiben a biogazdálkodási termelési módszerek az üzem megművelt mezőgazdasági területének vagy állatállományának csak egy részére terjednek ki, ebben a pontban kizárólag ezt a meghatározott területet vagy állatállományt kell nyilvántartásba venni.

C/5 a) *Az üzem mezőgazdasági hasznosítású földterülete, amelyen biogazdálkodást folytatnak*

I. Az üzem mezőgazdasági hasznosítású területének az a hányada, amelyen a termelés teljes mértékben megfelel a 2092/91/EGK rendelet I. mellékletében megállapított gazdasági szintű biogazdálkodási elveknek.

II. A rendelet megkülönbözteti azokat a területeket, amelyek teljes mértékben megfelelnek a megállapított szabályoknak és amelyek még átmeneti állapotban vannak. Kizárólag azok a termékek forgalmazhatók a biogazdálkodásra utaló címkével, amelyek a biogazdálkodás elveinek teljes mértékben megfelelő módon átalakított területekről származnak.

E tétel alatt csak azokat a területeket kell nyilvántartásba venni, amelyek esetében a teljes átalakítási időszak lezajlott (lásd a C/5 d) pontot).

([1]) HL L 75., 2001.3.16., 21. o.
([2]) HL L 198., 1991.7.22., 1. o.

▼M1

C/5 d) *Az üzem mezőgazdasági hasznosítású területe, amely a biogazdálkodási termelési módszerekre történő átalakítás alatt áll*

I. Az üzem mezőgazdasági hasznosítású területének az a része, amelyen biogazdálkodási módszereket alkalmaznak, de amelyeken a 2092/91/EGK rendelet I. mellékletében a gazdasági szintű biogazdálkodási elveknek való teljes megfelelés elismeréséhez meghatározott átmeneti idő még nem telt el.

II. E tétel alatt azokat a területeket kell nyilvántartásba venni, amelyek esetében a teljes átalakítási időszak nem zajlott le (lásd a C/5 a) pontot).

C/5 e) *Az állattenyésztés terén is biogazdálkodási módszereket alkalmazó üzemek*

I. Azok az üzemek, ahol az állattenyésztés egésze vagy egy része teljes mértékben megfelel a mezőgazdasági üzemi szintű biogazdálkodásnak a 2092/91/EGK rendelet I. mellékletében meghatározott elveinek, illetve a megfelelés eléréséhez vezető átmeneti időszakban van.

II. A rendelet kimondja, hogy rendes körülmények között az üzem minden állattenyésztési tevékenységének a biogazdálkodás szabályaival összhangban kell történnie. Az állatok egy része csak abban az esetben nevelhető eltérő állattenyésztés keretében, ha az épületeket, földrészleteket és fajokat egyértelműen elkülönítik.

C/5 c) *Az agrár-környezetvédelmi kötelezettségek támogatása*

I. Az üzem számára az 1257/1999/EK rendelet 22–24. cikkei (vagy adott esetben a legújabb jogszabályok) értelmében valamely tagállami program keretében kifizetett bármilyen támogatás. Ide tartozik a korábbi közösségi jogszabályon alapuló programok keretében kifizetett támogatás is. Nem tartozik ide a kizárólag a biogazdálkodásra kifizetett támogatás.

II. Az 1257/99/EK rendeletnek megfelelően támogatás fizethető olyan mezőgazdasági termelési módszerekre, amelyek az alábbiak révén védik a környezetet és megőrzik a tájjelleget(agrárkörnyezetet):

— a mezőgazdasági földterület olyan módon történő hasznosítása, amely összeegyeztethető a környezet, a táj és annak sajátosságai, a természeti erőforrások, a talaj, valamint a genetikai sokféleség védelmével és fejlesztésével,

— a külterjes gazdálkodás és az alacsony intenzitású legelőgazdálkodás előmozdítása,

— a különösen értékes, mezőgazdasági hasznosítású környezet megőrzése,

— a mezőgazdasági földterületen kialakult táj és történelmi sajátosságok fenntartása,

— a környezettervezés bevonása a gazdálkodási gyakorlatba.

Támogatás nyújtható azoknak a mezőgazdasági termelőknek, akik legalább ötéves (vagy szükség esetén ennél hosszabb) időtartamra agrár-környezetvédelmi kötelezettségeket vállalnak. Ezeknek a kötelezettségeknek többre kell kiterjedniük, mint a helyes gazdálkodási gyakorlat alkalmazása, és olyan szolgáltatásokat is érinteniük kell, amelyek nem szerepelnek más támogatási intézkedésekben, mint például a piactámogatásokban vagy a kompenzációs támogatásokban.

A támogatás kiszámítása az elmaradt bevételek, a kötelezettségvállalásból származó többletköltségek és a szükséges ösztönzés alapján történik.

Korábbi közösségi jogszabályok alapján már indultak hasonló támogatási programok. Figyelembe véve az akkori hosszú távú kötelezettségvállalásokat, azok több éven

▼M1

keresztül érvényesek lehetnek. Ezeket a támogatásokat is e tétel alatt kell nyilvántartásba venni.

▼M2

C/5 **Gazdálkodási rendszer és gyakorlat**

1. *C/5 f) Befektetési támogatás az utóbbi öt év során*

I. Befektetési célú állami támogatás az 1257/1999/EK rendelet hatálya alá tartozó, vidékfejlesztéssel kapcsolatos intézkedések alapján.

II. A „közvetlen” kifejezés azt jelenti, hogy a jellemző nem terjed ki olyan befektetési támogatásra, amely nem közvetlenül az üzem részére kerül kifizetésre, hanem magasabb (regionális vagy csoport-) szinten realizálódik, még akkor is, ha az üzem közvetetten részesült volna ebből a támogatásból. A kizárt befektetések közé tartoznak az alábbiak:

— alapvető szolgáltatások a vidéki gazdaság és népesség számára,

— a mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatos infrastruktúra fejlesztése és továbbfejlesztése,

— gazdálkodási segélynyújtási és irányítási szolgáltatások létesítése,

— minőségi mezőgazdasági termékek marketingje,

— talajjavítás,

— újraparcellázás.

A kérdés továbbá nem terjed ki az 1257/1999/EK rendeletben szereplő alábbi támogatásokra és intézkedésekre, amelyek nem kapcsolódnak a befektetésekhez:

— képzés (III. fejezet),

— korengedményes nyugdíj (IV. fejezet),

— legkedvezőtlenebb helyzetű és környezetvédelmi korlátozások alá eső területek (V. fejezet),

— mezőgazdasági környezetvédelem (VI. fejezet).

2. *C/5 f) i. Kapott állami támogatás a termelési befektetések keretében*

I. Az 1257/1999/EK rendeletben a termelési befektetések az alábbiakhoz kapcsolódnak:

— 4. cikk: mezőgazdasági birtokokba eszközölt befektetések,

— 8. cikk: fiatal gazdálkodók pályakezdésének segítése.

3. *C/5 f) ii. Kapott állami támogatás a vidékfejlesztési intézkedések keretében*

I. Az ehhez a kérdéshez tartozó vidékfejlesztési intézkedések közé az 1257/1999/EK rendelet 33. cikke szerint végrehajtott egyes intézkedések tartoznak:

— falufelújítás és falufejlesztés, valamint a vidéki örökség védelme és megőrzése,

— a mezőgazdasági és a mezőgazdasághoz közeli tevékenységek diverzifikálása a többrétű tevékenység és a többféle jövedelem biztosítása érdekében,

— a turisztikai és kézműves tevékenységek ösztönzése,

— a mezőgazdasághoz, az erdőgazdálkodáshoz és a tájvédelemhez, valamint az állatok jólétének javításához kapcsolódó környezet védelme,

— pénzügyi tervezés,

továbbá az erdészeti jellegű befektetések (VIII. fejezet).

▼M2

C/6 **A birtok termelésének rendeltetése**

4. *A birtokos háztartásának fogyasztása*

II. ►M3 A családnak és a rokonságnak ellenszolgáltatás nélkül juttatott ajándékok a háztartási fogyasztáshoz sorolandók. Az ezen jellemzőnél említett össztermelés meghatározása megfelelő a mezőgazdasági számlarendszernél használt végső kibocsátás meghatározásának (vagyis a más termeléshez inputként szolgáló termés – mint például az állattenyésztéshez szükséges takarmány – nem veendő számításba az össztermelésnél).

Az 50 %-ot természetesen nem pontos küszöbértéknek kell tekinteni, hanem nagyságrendnek. ◄

5. *C/06 b) A fogyasztóknak történő közvetlen értékesítés*

II. Az 50 %-ot természetesen nem pontos becslés eredményének kell tekinteni, hanem nagyságrendnek.

▼M1

D–H **A TELJES TERÜLET**

I. Az üzem teljes területe (D–H) az üzem mezőgazdasági hasznosítású területeiből (D–G) és egyéb földterületeiből (H) áll.

II. Az I szakaszban azzal kapcsolatban kell részletesebb információt szolgáltatni, hogy hogyan történik a D–H bekezdésben már nyilvántartásba vett egyes területek hasznosítása. Ezért az I szakaszban már nyilvántartásba vett területeket nem kell más területekhez hozzáadni, mivel ekkor kétszer kerülnének nyilvántartásba.

Az üzem mezőgazdasági hasznosítású területe az összeírás évében betakarításra termesztett fő növények területét foglalja magában.

A teljes terület megművelt területek szerinti tételes lebontásánál minden terület csak egyszer szerepel.

Az ültetvények és az évelő növények (pl. spárga, szamóca, cserjék) telepítésük évétől szerepelnek, akkor is, ha még nem teremnek.

A termesztett gomba (I/2) nem tartozik bele a teljes területbe.

Vegyes termesztés (I/5) esetében a mezőgazdasági hasznosítású területet az adott növények által elfoglalt földterület arányában kell megosztani a szóban forgó növények között.

Az erdővel kevert mezőgazdasági területek hasonlóképpen oszlanak meg.

Ez az alapelv nem vonatkozik a vegyes termesztésre (amelyek esetében a különböző növényeket ugyanazon a helyen termesztik és ugyanazon a helyen takarítják be, pl. kevert gabona), illetve az egymást követő növényekre (pl. lóhere vetése az árpa alá későbbi betakarításra).

Vegyes termesztés esetében, ha az egyik kultúra már nem bír jelentőséggel az üzem számára, akkor azt a területek tételes felosztásánál nem kell figyelembe venni.

Az arányos megosztás alapelvétől el lehet térni, ha ennek alkalmazása nem vezetne kielégítő eredményre, feltéve hogy a tagállamok által a Bizottsággal egyetértésben megállapított szabályokat tiszteletben tartják.

A másodvetésű növényeket csak az I/1 tételben kell feltüntetni. A D–G tételekben nem szerepel minden egyes másodvetésű növény területe, hanem a területet csak egyetlen, főnövénynek tekintett növényhez tartozónak kell tekinteni. Ha egy gazdasági éven belül egymás után több utónövényt termesztenek egy területen, azt kell főnövénynek tekinteni, amelyik a legnagyobb termelési értéket képviseli. Ha a termelési érték alapján nem határozható meg a főnövény,

▼M1

akkor azt kell főnövénynek tekinteni, amelyik a leghosszabb időn keresztül foglalja el a területet.

D. **SZÁNTÓ**

I. Rendszeresen, általában vetésforgó rendszerben művelt (szántott vagy megművelt) föld.

II. A vetésforgó rendszer azt jelenti, hogy egy adott földterületen az egyik növény egy előre meghatározott terv szerint követi a másik növényt. A növényeket rendszerint évenként váltják, de lehetnek évelők is. A szántóföld ültetvényektől (G) vagy állandó legelőtől és réttől (F) történő megkülönböztetéséhez egy öt éves küszöbérték használható. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a fölterületet legalább öt éven keresztül ugyanahhoz a növényhez használják, miközben a korábbi növényt nem távolítják el és nem telepítenek újat, a kérdéses földterület nem minősül szántónak.

Egyes növények, amelyeket rendszerint zöldségféleként, dísznövényként vagy ipari növénynek tekintenek (például spárga, rózsa, virágukért vagy leveleikért termesztett díszcserjék, szamóca, komló), még abban az esetben is ebbe a kategóriába tartoznak, ha öt évnél hosszabb időre foglalják el a földterületet.

▼M3

A szántóterület a D/1–D/20-ig és D/23–D/35-ig terjedő kategóriákban felsorolt kultúrákat, a támogatás nélküli ugaroltatott (D/21) és a gazdasági haszon nélküli pihentetésre ösztönző támogatást élvező ugarterületet (D/22) foglalja magában.

▼M1

A pihentetett földön termesztett ipari növények által elfoglalt területeket a saját címszavuk alatt kell feltüntetni, de az I/8 b) tétel alatt is nyilvántartásba kell venni azokat.

D/1–D/8 **Gabonafélék szemes termesztésre (a vetőmagot beleértve)**

II. Nem tartoznak ide a zölden betakarított, illetve takarmányként felhasznált gabonafélék. Ezek a D/18 jelű kategóriában szerepelnek.

D/1 **Közönséges búza és tönkölybúza**

I. *Triticum aestivum* L. *emend. Fiori et Paol., Triticum spelta* L., és *Triticum monococcum* L.

D/2 **Durumbúza**

I. *Triticum durum Desf.*

D/3 **Rozs**

I. *Secale cereale* L.

Ide tartoznak a rozskeverékek és egyéb őszi vetésű gabonák keverékei.

D/4 **Árpa**

I. *Hordeum vulgare* L.

D/5 **Zab**

I. *Avena sativa* L.

Ide tartoznak a zabkeverékek és egyéb tavaszi vetésű gabonák keverékei.

D/6 **Szemeskukorica**

I. A szemekért termesztett kukorica (*Zea mays* L.).

II. Kézzel, kukoricaszedővel, kukoricahántóval vagy kombájnnal betakarított kukorica a felhasználásra való tekintet nélkül, beleértve a silózásra szánt szemes kukoricát. Szintén ide tartozik a csövesen szedett kukorica, ha 20 %-nál nagyobb nedvességtartalmú, és silózásra használják (szem- és csutkakeverék – „Corn-Cob-Mix”: „CCM”).

▼M1

	Az emberi fogyasztásra szánt csemegekukorica-csövek a D/14 bekezdés alá tartoznak.
D/7	**Rizs**
I.	*Oryza sativa* L.
D/8	**A szemekért termesztett szemes betakarítású egyéb gabonafélék**
I.	A tiszta kultúraként vetett, szemes betakarítású, a D/1–D/7-es kategóriák alatt nyilvántartásba nem vett gabonafélék.
II.	Az itt nyilvántartásba veendő gabonák többek között: cirok (*Sorghum bicolor* × *Sorghum sudanense*.), tritikálé (*Triticosecale* Wittmack), köles (*Panicum miliaceum* L.). A hajdinát (*Fagopyrum esculentum*.) és a madárkölest (*Phalaris canariensis* L.) szintén itt kell nyilvántartásba venni, mivel művelésük és feldolgozásuk megegyezik a gabonákéval.
D/9	**Szemes betakarítású fehérjenövények (beleértve a vetőmagot és a száraz hüvelyesek és gabonák magkeverékét)**
I.	Főleg a fehérjetartalmuk miatt vetett és betakarított növények.
II.	A zölden betakarított fehérjenövényeket a felhasználási módjuktól függően a D/14-es vagy a D/18-as kategóriában kell nyilvántartásba venni. Ezek a növények főleg hüvelyes növényekből állnak.
D/9 e)	*Borsó, lóbab és csillagfürt*
I.	Egyedüli növényként vetett, száraz, szemes betakarítású Pisum sativum L., *Vicia faba* L., *Lupinusspp*.
D/9 f)	*Lencse, csicseriborsó, bükköny*
I.	Egyedüli növényként vetett, száraz, szemes betakarítású *Lens culinaris*, *Cicer arietinum*, *Vicia pannonica Crantz* vagy *Vicia varia*.
D/9 g)	*Egyéb, szárazon betakarított fehérjenövények*
I.	A máshol nem említett, szárazon vetett, száraz, szemes betakarítású, főleg a fehérjetartalmukért termesztett növények.
D/10	**Burgonya (ideértve az újburgonyát és a vetőburgonyát)**
I.	*Solanum tuberosum* L.
D/11	**Cukorrépa (a vetőmag kivételével)**
I.	Cukoripari és alkoholgyártási felhasználású *Beta vulgaris* L.
D/12	**Takarmányozásra használt gyökér- és gumós növények és káposztafélék (a vetőmag kivételével)**
I.	A máshol nem említett takarmányozásra használt gyökér- és gumósnövények (*Beta vulgaris* L.), a káposztafélék családjába tartozó, takarmányozásra használt növények és egyéb növények, amelyeket főleg gyökereik, gumóik takarmányozási célú felhasználásért termesztenek.
II.	E pontban kell nyilvántartásba venni a káposztafélék családjába tartozó összes takarmányozási célú növényt, függetlenül attól, hogy takarmányozási célból a gyökerét vagy a szárát takarítják be. Ide tartozik még például a csicsóka (*Helianthus tuberosus* L.), az édesburgonya (*Ipomoea batatas* (L.) Lam.), a takarmány paszternák (*Pastinaca sativa* L.), a jamgyökér (*Discorea* spp.), a manióka (*Manihot esculenta Crantz*).
D/23–D/35	**Ipari növények**
I.	Olyan növények, amelyeket rendszerint nem árusítanak közvetlen felhasználás céljából, mert a végfelhasználást megelőzően ipari feldolgozáson kell átesniük.
II.	Ipari növények, beleértve az olajnövények vetőmagjait, a rostnövények, a komló, a dohány és más ipari növények vetőmagjai és palántái kivételével.

▼M1

D/23	**Dohány**
I.	*Nicotiana tabacum* L.
D/24	**Komló**
I.	*Humulus lupulus* L.
D/25	**Gyapot**
I.	*Gossypium spp*.
D/26	**Káposztarepce és réparepce**
I.	Szemes, száraz betakarítású, olaj előállítása céljából termesztett *Brassica napus* L. és *Brassica rapa*.
D/27	**Napraforgó**
I.	*Helianthus annuus* L.
D/28	**Szója**
I.	*Glycine max* L.
D/29	**Lenmag (olajlen)**
I.	Főként olaj előállítása céljából termesztett *Linum usitatissimum* L. fajták.
D/30	**Egyéb olajnövények**
I.	Máshol nem említett, főleg olajtartalmuk miatt termesztett, száraz, szemes betakarítású egyéb növények.
II.	Ezek lehetnek például: mustár (*Sinapis alba* L.), mák (*Papaver somniferum* L.), szezámmag (*Sesamum indicum* L.), mandulakávé (*Cyperus esculentus* L.), mogyoró (*Arachishypogea*).
D/31	**Len**
I.	Főként rostok előállítása céljából termesztett *Linum usitatissimum* L. fajták.
D/32	**Kender**
I.	*Cannabis sativa* L.
D/33	**Egyéb rostnövények**
I.	Máshol nem említett, főleg rosttartalmuk miatt termesztett egyéb növények.
II.	Ezek lehetnek például: juta (*Corchorus capsularis*), manilakender (*Musa textilis*), szizál (*Agave sisalana*), rostmályva (*Hibiscus cannabinus*).
D/34	**Illóolaj-, gyógy- és fűszernövények**
II.	A legfontosabb illóolaj-, gyógy- és fűszernövények a következők: angyalgyökér (*Angelica* fajok), nadragulya (*Atropa* fajok), kamilla (*Matricaria* fajok), kömény (*Carum* fajok), gyűszűvirág (*Digitalis* fajok), tárnics (*Gentiana* fajok), izsóp (*Hyssopus* fajok), jázmin (*Jasminum* fajok), levendula (*Lavandula* fajok), majoránna (*Origanum* fajok), citromfű (*Melissa* fajok), menta (*Mentha* fajok), mák (*Papaver* fajok), télizöld (*Vinca* fajok), psyllium (vetőmag) (*Psyllium* fajok), sáfrány (*Curcuma* fajok), zsálya (*Salvia* fajok), körömvirág (*Calendula* fajok), macskagyökér (*Valeriana* fajok) stb.
D/35	**Máshol nem említett ipari növények**
I.	Máshol nem említett egyéb ipari növények.
II.	Ezek lehetnek például: cikória (*Cichorium intibus* L.) és cukornád (*Saccharumofficinarum* L.).
D/14 és D/15	**Friss zöldségfélék, dinnye, szamóca**
II.	Nem tartoznak ide a termesztett gombák (I/2).

▼M1

D/14	**Szabadföldön vagy alacsony (nem járható) takarás alatt termesztett friss zöldségfélék, dinnye, szamóca**
D/14 a)	*Szabadföldi termesztés*
I.	Más mezőgazdasági növényekkel vetésforgóban termesztett zöldségfélék, dinnye és szamóca.
II.	A szabadföldön termesztett zöldségfélék rendszerint, de nem minden esetben a közvetlen piaci értékesítéssel szemben ipari felhasználásra kerülnek. A döntő tényező ebben az esetben az üzem vetésforgó rendszere: amennyiben a zöldségfélék által elfoglalt földterület más, nem kertészeti növényekkel (D/14 és D/16) van forgóban, az adott terület „szabadföldnek” minősül.
D/14 b)	*Árutermelő kertészet*
I.	Más kertészeti növényekkel (D/14 és D/16) vetésforgóban termesztett zöldségfélék, dinnye és szamóca.
II.	A kertészeti zöldségek rendszerint, de nem minden esetben, ipari feldolgozás helyett közvetlenül piaci értékesítésre kerülnek. A döntő tényező ebben az esetben a földterület vetésforgó rendszere: amennyiben a zöldségfélék által elfoglalt földterület kizárólag más kertészeti növényekkel (D/14 és D/16) van forgóban, az adott terület „árutermelő kertészetnek” minősül.
D/15, D/17 és G/7	**Üvegházban vagy magas (járható) takarás alatt termesztettnövények**
I.	Olyan növények, amelyek tenyészidejük teljes vagy túlnyomó részében rögzített vagy mozgatható magas (üveg, illetve merev vagy rugalmas műanyag) takarás, illetve növényház alatt növekednek.
II.	Nem tartozik ide a talaj fóliatakarása, az ember számára hozzáférhetetlen üvegbura vagy fóliaalagút, vagy a hollandi ágy használata. A mozgatható növényházak és a mozgatható takarások esetében az összeírásban az előző 12 hónap során ténylegesen fedett összterületet kell feltüntetni (e területek összege adja a teljes fedett területet), nem csupán a berendezés által valamely időpontban fedett területet. Azon növények területét, amelyek részben takarás alatt, részben szabadföldön növekednek, a felmérésben kizárólag takarás alattiként kell feltüntetni, kivéve, ha a takarás alatti termesztés ideje rendkívül rövid. Ha ugyanazt a takarás alatti területet többször hasznosítják, a felmérésben csak egyszer kell feltüntetni. A többszintes növényházak esetében csak az alapterületet kell figyelembe venni.
D/16	**Virágok és dísznövények (a faiskolák kivételével) szabadföldi vagy alacsony (nem járható) takarás alatt**
D/17	**Virágok és dísznövények (a faiskolák kivételével) üvegházban vagy egyéb magas (járható) takarás alatt**
D/18	**Takarmánynövények**
I.	Minden állati takarmányozásra szánt, vetésforgóban termesztett „zöld” szántóföldi növény, amely ugyanazt a területet öt évnél rövidebb ideig foglalja el (egynyári vagy évelő takarmánynövények).
II.	Ezek a „zöld” növények (szemben a „száraz szemes” terményekkel) általában az állatok legeltetésére szolgálnak vagy zölden takarítják be azokat, de betakaríthatók szárazon is, mint száraz széna. A gyökerek kivételével rendszerint az egész növény betakarításra és takarmányozási célra felhasználásra kerül.

▼M1

Ide tartoznak a nem az üzemben felhasznált, hanem más üzemeknek vagy az iparnak közvetlen felhasználás céljából értékesített növények is.

Ide tartoznak a gabonák, ipari növények és egyéb szántóföldön termesztett, takarmányozás céljából zölden betakarított vagy felhasznált növények. Nem tartoznak ide a takarmánygyökerek és -gumók, valamint a káposzták (D/12).

D/18 a) *Időszakos gyep*

I. A rendes vetésforgó részeként, legeltetésre, szénának vagy silózásra szánt fűféle takarmány, amely legalább egy gazdasági éven keresztül, de öt évnél rövidebb ideig van a területen, fűfélékkel vagy fűkeverékkel együtt vetve. Az újbóli vetés előtt a területet szántással vagy más módon törik fel, vagy másként, például gyomirtó szerrel pusztítják el a növényeket.

II. Ide tartoznak a túlnyomórészt fűfélék és egyéb takarmánynövények (rendszerint pillangósok) zölden vagy száraz szénaként legeltetett vagy betakarított keverékei.

Nem tartoznak ide az egynyári (a talajt egy gazdasági évnél rövidebb ideig igénybevevő) fűfélék.

D/18 b) *Egyéb zöldtakarmány*

I. Más, túlnyomó részben egynyári takarmánynövények (például takarmánybükköny, silókukorica, zölden betakarított és/vagy fogyasztott gabonafélék, pillangósok).

D/18 (b/i.) S i l ó k u k o r i c a

I. Silózott takarmánynak termesztett kukorica (*Zea mays* L.)

II. Minden olyan takarmánykukorica, amelyet nem szemesen takarítanak be (teljes cső, növényrészek vagy a teljes növény). Ide tartozik az állatok által közvetlenül (silózás nélkül) fogyasztott kukorica, valamint a takarmánynak vagy silónak betakarított teljes csövek (szemek + csutka + csuhé).

D/18 (b/iii.) E g y é b t a k a r m á n y n ö v é n y e k

I. Máshol nem említett, zölden betakarított, állati takarmányozási célú, szántóföldön termesztett egyéb szántóföldi növények.

II. Ide tartoznak a here különböző egynyári vagy évelő fajai, mint például a bíborhere (*Trifolium incarnatum* L.), a vöröshere (*T. pratense* L.), a fehérhere (*T. repens* L.), az egyiptomi here (*T. alexandrinum*), a perzsahere (*T. resupinatum*), valamint a lucerna különböző fajai.

Ide tartozik a túlnyomórészt (rendszerint > 80 %) takarmánypillangós növények és füvek zölden vagy száraz szénaként betakarított keveréke.

Ide tartoznak: az egynyári növények, pl. gabona, egynyári perje, egynyári cirok, egyes egynyári pázsitfűféle növények, a sovány perje (*Poa annua* L.), az egyéb családokhoz tartozó növények, mint például a keresztes virágúak és a máshol nem említett növények (repce stb.), a varádicslevelű mézontófű (*Phacelia tanacetifolia Benth*), amennyiben zölden kerülnek betakarításra.

A silókukorica nem tartozik ide.

D/19 **Szántóföldi növények vetőmagjai és palántái**

I. Olyan területek, amelyeken értékesítési céllal termesztenek vetőmagot és palántákat, a gabonafélék, a rizs, a száraz hüvelyesek, a burgonya és az olajos magvak kivételével. Az üzem saját szükségletére termesztett vetőmagokat és palántákat (például káposzta- vagy salátapalántákat) az összeírásban az adott növény címszavánál kell feltüntetni.

II. Ide tartoznak a zöldtakarmányok vetőmagjai.

▼M1

D/20 **Egyéb szántóföldi növények**

I. A D/1–D/19-es vagy a D/21–D/35-ös kategóriákban nem szerepelő szántóföldi növények.

II. E pontban, amelyhez csak a csekély gazdasági jelentőségű növények tartoznak, csak a más ponthoz be nem sorolható növények szerepelhetnek. Amennyiben lehetséges, a növények keverékét máshol kell nyilvántartásba venni, vagy a kérdéses változó meghatározásának megfelelően vagy – ha nincs ilyen feltüntetve – a legmagasabb gazdasági értékű kultúránál.

Amennyiben egy növénykultúra nem vehető külön-külön nyilvántartásba, akkor a más kategóriába tartozó növények mellé való besorolás helyett inkább azonos fajta növényekhez kell besorolni. Például a kis területeken termesztett olajlent nem ide kell besorolni, hanem az „egyéb olajos növények” közé.

D/21 és D/22 **Ugar**

II. Az ugar nem tévesztendő össze a másodvetésű növénykultúrákkal (I/1) és a nem mezőgazdasági hasznosítású területtel (H/1). Az ugar legfőbb jellemzője, hogy rendszerint a gazdasági év teljes időtartamára pihenni hagyják.

Az ugar lehet:

1. kopár terület növények nélkül;
2. spontán természetes növényzetű terület, amely takarmányozással hasznosítható vagy beszántható;
3. kizárólag zöldtrágya termesztése céljából bevetett terület (zöld ugar).

D/21 **Támogatás nélküli ugar**

I. Minden olyan terület, amely – tekintet nélkül arra, hogy művelés alatt áll-e vagy sem – a vetésforgó része, de egy teljes gazdasági év alatt nincs rajta betakarítás, és amelyre vonatkozóan nem fizetnek semmilyen pénzügyi támogatást vagy szubvenciót.

▼M3

D/22 **Gazdasági haszon nélküli pihentetésre ösztönző támogatást élvező ugarterület**

I. A termelésből kivont olyan területek, amelyek esetében a gazdaság támogatásra jogosult. Olyan területek, amelyeket az 1782/2003/EK rendeletnek (vagy szükség szerint a legújabb vonatkozó jogszabálynak) megfelelően a termelésből kivontak, jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban tartanak fenn, és jogosultak az egységes támogatási rendszer igénybevételére vagy a föld pihentetését ösztönző kifizetésekre. Ha léteznek hasonló nemzeti programok, e területeket az erre vonatkozó jellemző alatt is fel kell tüntetni.

A termelésből több mint öt éve kivont olyan területek, amelyeket nem kötelező jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban fenntartani, a H/1. + H/3. alatt kell regisztrálni.

▼M1

II. Azok a szántóterületek, amelyekre a nem élelmiszertermelési célú termesztést megengedő programok vonatkoznak és amelyek szerződés alapján tényleges művelés alatt állnak, a D/1–D/20-as vagy D/23–D/35-ös kategória alá tartoznak.

E. **KONYHAKERT**

I. A gazdálkodó és a háztartása által történő felhasználásra szánt mezőgazdasági termékek termelésére szolgáló terület.

II. A konyhakertek az üzem többi részétől rendszerint elkülönített területek, és felismerhetően konyhakertek. Kizárólag kivételes esetben értékesíti az üzem az e területekről származó termékfelesleget. Azok a területek, amelyeken a termelt termékeket rendszeresen piacon értékesítik, más

▼M1

pont alá tartoznak, még akkor is, ha a termékek egy részét a gazdálkodó és a háztartása fogyasztja.

Más tétel alá tartoznak a valamilyen állat számára takarmányt előállító területek, még akkor is, ha az állatokat a gazdálkodó és háztartása fogyasztja.

A konyhakert tartalmazhat szántóföldet és ültetvényt.

Nem tartoznak ide:

— a pihenőkertek (park és gyep) (H/3),

— a közös háztartások, például kutatóintézetek, vallási közösségek, bentlakásos iskolák, büntetés-végrehajtási intézetek stb. által saját szükségletre művelt területek. Ezek a területek mezőgazdasági üzemnek számítanak abban az esetben, ha a közös háztartáshoz kapcsolódva olyan módon működnek, hogy megfelelnek a mezőgazdasági üzem egyéb követelményeinek. E területek besorolása – ugyanúgy, mint a mezőgazdasági üzemek területeinek besorolása – használatuk szerint történik.

F. **ÁLLANDÓ LEGELŐ ÉS RÉT**

I. A folyamatosan (legalább öt éve) takarmánynövények műveléses (vetés) vagy természetes (maghullatásos szaporodás) termesztésére használt, az üzem vetésforgójában nem szereplő föld.

II. A terület legeltetésre használható és silózás vagy széna céljából kaszálható.

F/1 **Legelő és rét, a külterjes legelő kivételével**

I. Állandó legelő jó vagy közepes minőségű talajokon. Ezek a területek rendszerint intenzív legeltetésre használhatók.

II. Nem tartoznak ide az alábbiak:

— időszakosan vagy folyamatosan használt külterjes legelő (F/2),

— nem használt legelő és rét (H/1).

F/2 **Külterjes legelő**

I. Olyan, rendszerint dombos, nagy magasságban fekvő, rossz talajminőségű, kis hozamú állandó legelő, amelyet általában nem javítanak trágyázással, műveléssel, újravetéssel vagy drénezéssel.

Ezek a területek rendszerint csak külterjes legeltetéssel hasznosíthatók, nem képesek eltartani nagy állománysűrűségű állatállományokat és rendszerint nincsenek kaszálva.

II. Ide tartozhatnak a köves területek, a hangafüves puszták, a mocsaras területek és a skóciai „deer forests” elnevezésű területek.

Nem tartoznak ide a használaton kívüli külterjes legelők (H/1).

▼M3

F/3 **A termelésből kivont, támogatásra jogosult állandó legelő és rét**

I. Az 1782/2003/EK rendeletnek (vagy szükség szerint a legújabb vonatkozó jogszabálynak) megfelelően a termelésből kivont állandó legelő és rét, amelyet jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban tartanak fenn és jogosult az egységes támogatási rendszer igénybevételére.

▼M1

G. **ÜLTETVÉNYEK**

I. Az állandó legelő kivételével az olyan, nem vetésforgóban termesztett növények, amelyek hosszú időre foglalják el a földet és több éven keresztül teremnek.

▼M1

II.	Ebbe a kategóriába tartoznak a faiskolák (kivéve a nem kereskedelmi célú erdészeti faiskolákat, amelyek az erdőterület címszó alatt szerepelnek), valamint a fonásra és szövésre használt növények (fűz, nád, káka stb.: G/6). Nem tartoznak ebbe a kategóriába azok az ültetvények, amelyeket zöldségféleként, dísznövényként vagy ipari növényként kezelnek (pl. spárga, rózsa, virágjukért vagy lombjukért termesztett díszcserjék, szamóca, komló). Ezeket a szántóföld megfelelő kategóriái alatt kell nyilvántartásba venni.
G/1–G/6	**Szabadföldi ültetvények**
G/1	**Gyümölcsösök és bogyósgyümölcsű ültetvények**
I.	Olyan területek, amelyeken a szamóca kivételével gyümölcstermő fák, cserjék és évelő bogyós növények találhatók. A gyümölcsösök lehetnek összefüggőek, amikor a fák egymáshoz való távolsága minimális, vagy lehetnek nem összefüggőek, amikor a távolság nagy, és a gyümölcsös nem tartalmazhat más növényeket.
II.	Ide tartoznak a szelídgesztenyefák. Nem tartoznak ide a citrusültetvények (G/2), az olajfaültetvények (G/3) és a szőlőültetvények (G/4).
G/1 a)	*Mérsékelt égövi gyümölcs- és bogyósgyümölcsfajok*
I.	A mérsékelt éghajlati övben friss gyümölcs és bogyós gyümölcs előállítására hagyományosan termesztett gyümölcsös és bogyósgyümölcsű ültetvények.
G/1 b)	*Szubtrópusi égövi gyümölcs- és bogyósgyümölcsfajok*
I.	A szubtrópusi éghajlati övben friss gyümölcs és bogyós gyümölcs előállítására hagyományosan termesztett gyümölcsös és bogyósgyümölcsű ültetvények.
II.	A következők tekintendők szubtrópusi gyümölcs- és bogyósgyümölcsfajoknak: anóna (*Anona* fajok), ananász (*Ananas* fajok), avokádó (*Persea* fajok), banán (*Musa* fajok), fügekaktusz (*Opuntia* fajok), licsi (*Litchi* fajok), kivi (*Actinidea* fajok), papaya (*Carica* fajok), mangó (*Mangifera* fajok), guajáva (*Psidium* fajok), golgotavirág gyümölcse (*Passiflora* fajok).
G/1 c)	*Héjasok*
II.	Ide tartozhat például: dió (*Juglans regia* L.), mogyoró (*Corylus avelanna* L.), mandula (*Prunus dulcis* (Mill.) D. A. Webb.), gesztenye (*Castanea sativa* Mill.).
G/2	**Citrusültetvények**
I.	*Citrus spp*.
G/3	**Olajfaültetvények**
I.	*Olea europea* L.
G/3 a)	*Főként étkezési olajbogyót termelők*
I.	A főként étkezési olajbogyót termő fajok ültetvényei.
G/3 b)	*Főként olajkészítésre szánt olajbogyót termelők*
I.	A főként olajkészítésre szánt olajbogyóttermő fajok ültetvényei.
G/4	**Szőlőültetvények**
I.	*Vitis vinifera* L.
G/4 a)	*Olyan szőlőültetvények, amelyek terméke rendszerint: minőségi borszőlő*
I.	Olyan, főként meghatározott régióban termelt minőségi borok előállítására szánt borszőlőfajták ültetvényei (meghatározott régióban termelt minőségi borok), amelyek megfelelnek a borpiac közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i

▼M1

1493/1999/EK tanácsi rendelet ([1]) vagy adott esetben a legújabb jogszabályok követelményeinek, valamint az ezekhez kapcsolódó végrehajtási jogszabályokban és a nemzeti szabályozásban megállapított követelményeknek.

G/4 b) *Olyan szőlőültetvények, amelyek terméke rendszerint: egyéb borszőlő*

I. Olyan borszőlőfajták ültetvényei, amelyeket nem a meghatározott régióban termelt minőségi borok előállítására szánnak.

G/4 c) *Olyan szőlőültetvények, amelyek terméke rendszerint: csemegeszőlő*

I. Olyan borszőlőfajták ültetvényei, amelyeket csemegeszőlő előállítására szánnak.

G/4 d) *Olyan szőlőültetvények, amelyek terméke rendszerint: mazsolaszőlő*

I. Olyan borszőlőfajták ültetvényei, amelyeket mazsola előállítására szánnak.

G/5 **Faiskolák**

I. Olyan területek, amelyeken fiatal fás szárú növényeket nevelnek szabadföldön, későbbi átültetésre:

a) szőlőoltvány-iskolák;

b) gyümölcsfaiskolák;

c) díszfaiskolák;

d) erdészeti faiskolák (kivéve azokat, amelyek az erdőterületen belül találhatók és az üzem saját szükségleteit elégítik ki);

e) kertekbe, parkokba, utak mellé és töltésekre szánt fák és cserjék (pl. sövénynövények, rózsák és más díszcserjék, tűlevelű dísznövények), beleértve minden esetben az alanyt és a magoncot.

II. A kereskedelmi célú erdészeti faiskolák – függetlenül attól, hogy az erdő területén vannak-e vagy sem – a G/5 kategória alá tartoznak, és ide tartoznak azok a nem kereskedelmi, az üzem saját szükségleteit kielégítő erdészeti faiskolák is, amelyek az erdőterületen kívül találhatók. Azok a (rendszerint kis méretű) faiskolák, amelyek az üzem saját szükségleteit elégítik ki, és az erdőterületen belül találhatók, a többi erdőterülethez tartoznak (H/2).

Táblázatos formában:

Erdészeti faiskolák		
	Kereskedelmi	Nem kereskedelmi (az üzem saját szükségletére)
Erdőterületen belül	G/5	H/2
Erdőterületen kívül	G/5	G/5

G/6 **Egyéb ültetvények**

I. Olyan szabadföldi ültetvények, amelyek nem tartoznak a G/1–G/5 kategória alá, különösen a fonásra és szövésre szánt növények (lásd a mezőgazdasági termékjegyzék 02.01.42. pontját).

G/7 **Üvegházi ültetvények**

Lásd a D/15-ös és a D/17-es kategóriákban az üvegház meghatározását.

([1]) HL L 179., 1999.7.14., 1. o.

▼M1

H. **EGYÉB FÖLDTERÜLETEK**

Az „Egyéb földterületek” címszó alá tartozik a nem hasznosított mezőgazdasági földterület (olyan mezőgazdasági földterület, amelyet gazdasági, szociális vagy más okból már nem művelnek, és nem része a vetésforgónak), valamint az épületek, gazdasági udvarok, utak, vizek, kőbányák és terméketlen földek.

H/1 **Nem hasznosított mezőgazdasági földterület (olyan mezőgazdasági terület, amelyet gazdasági, szociális vagy más okból már nem művelnek, és nem része a vetésforgónak)**

I. Olyan terület, amely korábban mezőgazdasági művelés alatt állt, de a felmérés évében gazdasági, szociális vagy más okból már nem áll művelés alatt és nem része a vetésforgónak, ami azt jelenti, hogy mezőgazdasági felhasználását nem tervezik.

II. Az ilyen területet az üzemek számára általában rendelkezésre álló erőforrások segítségével újra művelés alá lehet vonni.

Nem tartoznak ide a következők:

— pihenőkertek (park és gyep) (H/3),

— ugar (D/21 és D/22).

H/2 **Erdővel borított terület**

I. Fákkal vagy erdei cserjékkel borított terület, beleértve az erdőn belüli vagy kívüli nyárfatelepítéseket, az erdőterületen lévő és az üzem saját szükségleteit kielégítő erdészeti faiskolákat, valamint az erdei létesítményeket (erdei utak, faanyagtárolók stb.).

II. Ahol a mezőgazdasági növények erdővel keverednek, a területet a földhasználat arányában kell felosztani.

A szélfogó, mezővédő erdősávok, az élő sövények stb. annyiban tartoznak ide, amennyiben ésszerű azokat erdőterületnek tekinteni.

Termőhelyükre tekintet nélkül ide tartoznak a karácsonyfák és a főként energiatermelésre termesztett fák és cserjék is.

Nem tartoznak ide a következők:

— a főként termésükért ültetett dió- és gesztenyefák (G/1); más, nem erdészeti ültetvények (G) és füzesek (G/6),

— olyan területek, amelyeken szórvány fák, kis facsoportok vagy fasorok találhatók (H/3),

— parkok (H/3), kertek (park és gyep) (H/3), legelők (F/1 és F/2) és hasznosítatlan külterjes legelők (H/1),

— puszták és mocsarak (F/1 vagy H/1),

— kereskedelmi célú erdészeti faiskolák és más, erdőterületen kívül található csemetekertek (G/5).

H/3 **Egyéb földterületek (épületek, pihenőkertek, gazdasági udvarok, utak, vizek, kőbányák, terméketlen földek, sziklák stb.)**

I. A mezőgazdasági üzem teljes területének minden olyan része, amely nem tartozik sem a mezőgazdasági hasznosítású földterülethez, sem a hasznosítatlan mezőgazdasági földterülethez, sem pedig az erdőhöz.

II. Ide tartoznak különösen az alábbiak:

1. a növénytermesztésében közvetlenül nem hasznosított, de a gazdaság működéséhez szükséges területek, mint például az épületek vagy utak által elfoglalt földterület;

2. a mezőgazdasági termelésre nem használható területek, azaz azok, amelyek csak a mezőgazdasági üzem számára általában rendelkezésre nem álló, rendkívüli erőforrások

▼M1

segítségével művelhetők meg (például mocsaras területek, hangafüves puszták stb.);

3. pihenőkertek (park és gyep).

▼M3

I. **GOMBA, ÖNTÖZÉS, TERMELÉSBŐL KIVONT, TÁMOGATÁSRA JOGOSULT TERÜLETEK ÉS A FÖLD PIHENTETÉSÉT ÖSZTÖNZŐ TÁMOGATÁSI RENDSZER TÁRGYÁT KÉPEZŐ FÖLDTERÜLETEK**

▼M1

I/1 **Másodvetésű növények (kivéve az árutermelő kertészeti és az üvegházi növényeket)**

I. A főnövényt követő (esetleg megelőző) növények, amelyeket a 12 hónapos referencia-időszak folyamán takarítanak be. Abban az esetben, ha több, a főnövényt követő (vagy megelőző) másodveteményt vetnek, mindegyik ilyen növényre vonatkoztatva fel kell tüntetni a szóban forgó területet.

II. A másodveteménnyel bevetett terület nem szerepel kétszer a nyilvántartásban, vagyis a terület a D–G kategóriákban csak a főnövényre vonatkoztatva, a másodvetemény területe pedig kizárólag az I/1-es kategóriában szerepel.

Nem tartoznak ide az árutermelő kertészeti növények (D/14 b)), az üvegházi növények (D/15, D/17), valamint a konyhakerti növények (E).

I/2 **Gomba**

I. Kifejezetten gombatermesztés céljára létesített vagy erre a célra átalakított épületben, valamint föld alatti helyiségben, barlangban és pincében termesztett gomba.

II. Ez a felmérés azokat a tényleges gombatermesztésre alkalmas területeket (ágyásokat, zsákokat vagy hasonló területeket) veszi nyilvántartásba, amelyeket a 12 hónapos referencia-időszak folyamán legalább egyszer használnak vagy használni fognak.

Amennyiben a használatra többször is sor kerül, a területet akkor is csak egyszer lehet nyilvántartásba venni.

I/3 a) *Teljes öntözhető terület*

I. Az a maximális nagyságú terület, amely a referenciaévben az üzem számára általában rendelkezésre álló berendezésekkel és vízmennyiséggel öntözhető.

II. A teljes öntözhető terület különbözhet az öntözőberendezéssel ellátott területek összességétől, mivel lehet, hogy mozgatható öntözőberendezés alkalmazására kerül sor, amely így a gazdasági év során számos táblán használható; az öntözési kapacitást pedig korlátozhatja a rendelkezésre álló vízmennyiség vagy az, hogy mennyi ideig áll rendelkezésre a mozgatható berendezés.

I/3 b) *Az öntözött növények területe*

I. Azon növények területe, amelyeket a felmérés időpontját megelőző 12 hónapban legalább egyszer ténylegesen öntöztek.

II. Nem tartoznak ide az üvegházi és konyhakerti növények, amelyeket majdnem mindig öntöznek.

Amennyiben a gazdasági évben egynél több növényt termesztettek egy adott táblán, a területet csak egyszer lehet feltüntetni: a főnövényre vonatkoztatva, amennyiben azt öntözték, ellenkező esetben pedig a legfontosabb öntözött másodveteményre vonatkoztatva.

I/5 **Vegyes termesztés**

I. Időszakos növények (szántóföldi növények vagy legelő és rét), illetve ültetvények és/vagy erdészeti növények egyidejű termesztése ugyanazon a területen, tágabb értelemben pedig

▼M1

különböző típusú ültetvények és időszakos növénykultúrák egyidejű termesztése ugyanazon a területen.

II. Ez a jellemző a vegyes termesztésre ténylegesen felhasznált teljes területre vonatkozik. A teljes terület különböző növények szerinti további felosztása a D–H „Teljes terület" bekezdés alatt található.

I/7 **Állati eredetű szerves trágya (szilárd trágya, híg trágya és trágyalé)**

I. Szilárd trágya: háziállatok ürüléke (alommal vagy anélkül), amely esetleg kis mennyiségű vizeletet is tartalmazhat.

Híg trágya: háziállatok vizelete, amely esetleg kis mennyiségű ürüléket és/vagy vizet is tartalmazhat.

Trágyalé: folyékony állapotú trágya, vagyis háziállatok ürülékének és vizeletének keveréke, amely esetleg vizet és/vagy kis mennyiségű almot is tartalmazhat.

I/7 a) *Tároló létesítmények*

I. Szilárd trágya esetén a tárolás vízhatlan felületen történik, vízelvezető lehetőséggel, fedett vagy fedetlen helyen.

Híg trágya vagy trágyalé esetén a tárolás fedett vagy fedetlen vízzáró tartályban vagy bélelt falú derítő medencében történik.

II. Nem szerepelnek a nyilvántartásban azok a tároló létesítmények, amelyeket a 12 hónapos tárgyidőszak alatt nem használtak.

I/7 b) *Tárolási kapacitás*

I. Azoknak a hónapoknak a száma, amíg az üzemben képződött trágya a túlfolyás veszélye és esetenkénti kiürítés nélkül a tároló létesítményben maradhat.

▼M3

I/8 **A termelésből kivont, támogatásra jogosult területek és a föld pihentetését ösztönző támogatási rendszer tárgyát képező területek, az alábbi bontásban:**

a) termelésből kivont, támogatásra jogosult területek (a D/22. és F/3. alatt már nyilvántartásba vett);

b) nem élelmiszer célú mezőgazdasági nyersanyagok termelésére használt területek (pl. repce, fák, cserjék stb., beleértve a lencsét, a csicseriborsót és a bükkönyt; a D. és a G. alatt már nyilvántartásba vett);

▼M1

c) állandó legelővé és rétté alakított (az F/1-es és az F/2-es kategóriákban már nyilvántartásba vett) terület;

d) olyan, a H/2-es kategóriában már nyilvántartásba vett korábbi mezőgazdasági területek, amelyeket erdős területté alakítottak, vagy erdősítésre előkészítettek;

e) egyéb, a H/1-es és a H/3-as kategóriákban már nyilvántartásba vett területek.

▼M3

I. A termelésből kivont olyan területek, amelyek esetében a gazdaság támogatásra jogosult. Olyan területek, amelyeket az 1782/2003/EK rendeletnek (vagy szükség szerint a legújabb vonatkozó jogszabálynak) megfelelően a termelésből kivontak, jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban tartanak fenn, és jogosultak az egységes támogatási rendszer igénybevételére vagy a föld pihentetését ösztönző kifizetésekre. Ha léteznek hasonló nemzeti programok, e területeket az erre vonatkozó jellemző alatt is fel kell tüntetni.

▼M1

II. Csak azok a területek tartoznak ide, amelyekre vonatkozóan az üzem a felmérés referenciaévében jogosult a pénzügyi támogatásra.

▼M1

Azokat a területeket is fel kell tüntetni, amelyek korábbi jogszabályokon alapuló hasonló programok alapján jogosultak pénzügyi támogatásra.

I/9 a) *Takarónövények a téli tápanyag-elszivárgás csökkentésére*

I. Azok a növények, amelyeket kifejezetten azon tulajdonságuk miatt vetnek, mert képesek csökkenteni a télen vagy a talaj kopár, növényzet nélküli időszakaiban, vagy egyéb módon a levegőbe, felszíni, illetve talajvizekbe történő tápanyagszivárgás mértékét. Ezeknek a növényeknek a gazdasági értéke alacsony, a fő cél a talaj védelme.

II. Különösen ki vannak téve a tápanyag-elszivárgásnak azok a mezőgazdasági földterületek, amelyek nincsenek fedve, vagy csak növényi maradékok vannak a felszínükön. Ezzel mind a termelők, mind a jogalkotás/közigazgatás számol. A mind a környezetet, mind a gazdaságot károsan érintő veszteségek csökkentésére irányuló erőfeszítések során a leghatékonyabb eszköz a földterület növényekkel való folyamatos fedése. Egyes tagállamokban törvény írja elő, illetve a termelők által választható agrár-környezetvédelmi programok tartalmazzák a szántóföld meghatározott hányadának normál téli növényekkel, például őszi búzával vagy az itt meghatározott téli növényekkel való bevetését.

Ezeket a növényeket nem szabad összetéveszteni az olyan hagyományos őszi vetésű növényekkel, mint a – betakarítandó – őszi búza vagy a gyep. Itt azokról a növényekről van szó, amelyek egyedüli célja a tápanyag-elszivárgás csökkentése. Tavasszal e növényeket általában beszántják a következő növény vetése előtt, és sem betakarítással, sem legeltetéssel nem hasznosítják.

J. **ÁLLATÁLLOMÁNY (az összeírás napján)**

J/1–J/19 **Állatállomány**

I. Azoknak a tenyésztett állatoknak a száma, amelyek az összeírás napján az üzem közvetlen birtokában vannak vagy az üzem irányítása rendelkezik velük. Az állatok nem tartoznak szükségszerűen a gazdálkodó tulajdonába. Ezek az állatok tarthatók az üzem területén (a hasznosított területeken, illetve az üzem által használt épületekben), vagy az üzemen kívül (közös legelő használata vagy vándoroltatás keretében stb.).

II. Nem tartoznak ide a kedvtelésből tartott állatok és az olyan más állatok, amelyeket nem tenyésztés céljából vagy termelő tevékenység keretében tartanak (a lovak kivételével), hanem csak a gazdálkodó családjának szabadidős céljaira.

Ide tartoznak viszont az üzemben bérlegeltetésben lévő, de valamely (nem mezőgazdasági jellegű) vállalkozáshoz (például takarmánykeverő, vágóhíd) tartozó állatok.

Az a vándoroltatott nyáj, amely nem tartozik valamely mezőgazdasági területeket használó üzemhez, önálló üzemnek tekintendő.

Nem tartoznak ide a következők:

— szállított állatok (pl. fedeztetés, pároztatás céljából szállított nőstény állatok),

— egy másik üzemben bérlegeltetésben lévő állatok.

J/1 **Lófélék**

I. A lófélék családjába tartozó háziállatok.

II. Ide tartoznak a hátas- és versenylovak, valamint a csak a gazdálkodó családjának szabadidős céljaira tartott lovak.

J/2–J/8 **Szarvasmarha**

I. A *Bos taurus* és a *Bubalus bubalus* fajba tartozó háziállatok.

II. Ide tartoznak a bivalyok egyéb fajtái is.

▼M1

J/2	**Egyévesnél fiatalabb szarvasmarha, hímivarú, nőivarú**
J/3	**Egy és két év közötti hímivarú szarvasmarha**
J/4	**Egy és két év közötti nőivarú szarvasmarha**
II.	Nem tartozik ide a már ellett nőivarú szarvasmarha (J/7 és J/8).
J/5	**Kétéves vagy idősebb hímivarú szarvasmarha**
J/6	**Kétéves vagy idősebb üsző**
I.	Kétéves vagy idősebb nőivarú szarvasmarha, amely még egyszer sem ellett.
II.	A még egyszer sem ellett, kétéves vagy idősebb nőivarú szarvasmarha, akkor is ide tartozik, ha az összeírás napján vemhes.
J/7 és J/8	**Tejhasznú tehenek, egyéb tehenek**
I.	Tehén: minden olyan nőivarú szarvasmarha, amely már ellett (a két évnél fiatalabbat is beleértve).
J/7	**Tejhasznú tehén**
I.	Olyan tehenek, amelyeket fajtájuk vagy különleges tulajdonságaik alapján kizárólag vagy elsősorban azért tartanak, hogy emberi fogyasztásra vagy tejtermékké való feldolgozásra tejet termeljenek. Ide tartoznak a selejtezett (termelésből kivont) tejhasznú tehenek (vágótehenek) is (függetlenül attól, hogy ezeket az utolsó laktációs időszak és a vágás között hizlalják-e vagy sem).
J/8	**Egyéb tehenek**
I.	1. Olyan tehenek, amelyeket fajtájuk vagy különleges tulajdonságaik alapján kizárólag vagy elsősorban borjaikért tartanak, tejüket pedig nem szánják emberi fogyasztásra vagy tejtermékké való feldolgozásra. 2. Igástehenek.
II.	Egyéb selejtezett tehenek (függetlenül attól, hogy ezeket a vágás előtt hizlalják-e vagy sem).
J/9	**Juh (minden életkort beleértve)**
I.	Az *Ovis* fajba tartozó háziállatok.
J/9 a)	*Juhok: anyajuhok*
I.	Nőivarú juhok, amelyek legalább egyszer ellettek.
II.	Ide tartoznak: — az anyajuhok és a tenyésztésre szánt jerkék, — a selejtezett anyajuhok.
J/9 b)	*Egyéb juhok*
I.	Az anyajuhokon kívül minden egyéb juh.
J/10	**Kecske (minden életkort beleértve)**
I.	A *Capra* fajba tartozó háziállatok.
J/10 a)	*Kecskék: anyakecskék*
I.	Nőivarú kecskék, amelyek legalább egyszer ellettek.
II.	Ide tartoznak: — az anyakecskék és a tenyésztésre szánt gidák, — a selejtezett anyakecskék.
J/10 b)	*Egyéb kecskék*
I.	Az anyakecskéken kívül minden egyéb kecske.

▼M1

J/11–J/13	**Sertés**
I.	A *Sus scrofa* fajba tartozó háziállatok.
J/11	**20 kilogrammnál kisebb élősúlyú malac**
J/12	**Legalább 50 kilogramm súlyú tenyészkoca**
I.	Tenyésztésre szánt kocák, függetlenül attól, hogy már ellettek-e.
II.	Nem tartoznak ide a selejtezett kocák.
J/13	**Egyéb sertések**
I.	20 és 50 kilogramm élősúly közötti sertések, 50 kilogrammos vagy e fölötti élősúlyú hízósertések, beleértve a selejtezett kanokat és a selejtezett kocákat (függetlenül attól, hogy ezeket a vágás előtt hizlalják-e vagy sem), valamint az 50 kilogrammos vagy e fölötti élősúlyú tenyészkanok.
J/14–J/16	**Baromfi**
J/14	**Húscsirke**
I.	A *Gallus domesticus* fajba tartozó, hústermelés céljából tartott háziállatok.
II.	Nem tartoznak ide a jércék, a tojótyúkok és a selejtezett (tojásrakást befejezett) tyúkok.
J/15	**Tojótyúkok**
I.	A *Gallus domesticus* fajba tartozó, tojástermelés céljából tartott háziállatok.
II.	Ide tartoznak a még nem tojó növendék jércék és a selejtezett tojók is. Ide tartozik minden olyan tyúk, amelyik már elkezdett tojni, függetlenül attól, hogy tojásait fogyasztásra vagy tenyésztésre használják. Ide tartoznak a tojókhoz tartozó tenyészkakasok is.
J/16	**Egyéb baromfi**
I.	A J/14-es vagy a J/15-ös kategóriákban nem említett baromfi.
J/16 a)	*Pulyka*
I.	A *Meleagris* fajba tartozó háziállatok.
J/16 b)	*Kacsa*
I.	Az *Anas* fajba tartozó háziállatok.
II.	Ide tartoznak a kacsamájért („foie gras”) tenyésztett kacsák.
J/16 c)	*Liba*
I.	Az *Anser anser dom*. fajba tartozó háziállatok.
II.	Ide tartoznak a libamájért („foie gras”) tenyésztett libák.
J/16 d)	*Máshol nem említett egyéb baromfi*
II.	Ezek lehetnek például: fürj (*Coturnix*), fácán (*Phasianus*), gyöngytyúk (*Numida meleagris dom*.), galamb (*Colombinae*), strucc (*Struthio camelus*). Az intenzív állattartás keretében vadászati és nem hústermelési célból nevelt állatok nem tartoznak ide.
J/17	**Nyulak: anyanyulak**
I.	Hízó nyulak termelése céljából tartott nőivarú nyulak (*Oryctolagus* fajok), amelyek legalább egyszer ellettek.
J/18	**Méhek**
I.	A méztermelés céljából tartott méhek (*Apis mellifera*) által elfoglalt kaptárok száma.
II.	Minden méhcsaládot (méhrajt) egy kaptárként kell nyilvántartásba venni, tekintet nélkül a méhkaptár jellegére és típusára.

▼M1

J/19	**Máshol nem említett állatállomány**
I.	Minden olyan állat, amelyet a II. melléklet A. szakaszában felsorolt mezőgazdasági termékek – kivéve a II. melléklet B. szakaszában felsorolt termékeket – előállítására használnak fel.
K.	**TRAKTOROK, EGYTENGELYES TRAKTOROK, GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK**
	Gépek használata
I.	A mezőgazdasági üzem által az összeírás napját megelőző 12 hónapban használt gépállomány.
	Az üzem kizárólagos tulajdonát képező gépállomány
I.	Olyan gépjárművek, gépek és berendezések, amelyek az összeírás napján a mezőgazdasági üzem kizárólagos tulajdonában vannak.
II.	Ide tartoznak azok a gépjárművek, gépek és berendezések is, amelyeket ideiglenesen más mezőgazdasági üzemeknek adtak kölcsön.
	Több üzem által használt gépállomány
1.	*Más üzemhez tartozó gépek*
I.	Olyan gépjárművek, gépek és berendezések, amelyek egy másik mezőgazdasági üzem tulajdonát képezik, de (például kölcsönös segítségnyújtás keretében, vagy gépkölcsönző csoporttól bérelve) a felmérés tárgyát képező üzem használatában vannak.
2.	*Szövetkezethez tartozó gépek*
I.	Olyan gépjárművek, gépek és berendezések, amelyek valamely szövetkezethez tartoznak és a felmérés tárgyát képező mezőgazdasági üzem használatában vannak.
3.	*Közös tulajdonban lévő gépek*
I.	Olyan gépjárművek, gépek és berendezések, amelyek két vagy több mezőgazdasági üzem közös tulajdonában vannak vagy egy mezőgazdasági gépkörhöz tartoznak.
	Szolgáltató vállalkozáshoz tartozó gépek
I.	Olyan gépjárművek, gépek és berendezések, amelyek egy mezőgazdasági szolgáltató vállalkozás tulajdonában vannak.
II.	A mezőgazdasági szolgáltató vállalkozások olyan vállalkozások, amelyek szerződés alapján, gépjárművek stb. segítségével mezőgazdasági üzemek számára szolgáltatásokat végeznek. Ez lehet a vállalkozás fő tevékenysége, de lehet másodlagos is (például olyan cégek esetében, amelyek fő tevékenysége mezőgazdasági gépek értékesítése vagy javítása, mezőgazdasági termékek kereskedelme vagy feldolgozása, gazdálkodás vagy egy helyi természetvédelmi hatóság számára folytatott tevékenység).
K/1	**Négykerekű traktorok, lánctalpas traktorok, szerszámhordozó traktorok**
I.	Minden olyan, legalább kéttengelyű traktor, amely az üzem használatában van és minden más, mezőgazdasági traktorként használt gépjármű. Ide tartoznak az olyan, mezőgazdasági traktorként használt speciális járművek, mint a „Jeep”, az „Unimog” stb.
	Nem tartoznak azonban ide azok a gépjárművek, amelyeket az elmúlt 12 hónap folyamán kizárólag erdészeti, halászati munkák során, árok- és útépítéseknél, illetve más földmunkák során használtak.

▼M1

K/2	**Egytengelyes traktorok, kapálógépek, rotációs kapák, motoros kaszák**
I.	A mezőgazdaságban, kertészetben és szőlőtermesztésben használt egytengelyű gépjárművek vagy hasonló, tengely nélküli járművek.
II.	Nem tartoznak ide a kizárólag parkban és gyepen használt gépek.
K/3	**Kombájnok**
I.	Önjáró, traktorvontatású vagy traktorra szerelt gépek, amelyeket gabonafélék (beleértve a rizst és a szemes kukoricát), száraz hüvelyesek és olajos magvak, pillangósok és fűfélék magjának stb. betakarítására és cséplésére használnak.
II.	Nem tartoznak ide a speciálisan a borsó betakarítására szolgáló gépek.
K/9	**Egyéb, teljesen gépesített betakarító eszközök**
I.	A kombájnon (K/3) kívül olyan önjáró, traktorvontatású vagy traktorra szerelt gépek, amelyeket a cukorrépa, a burgonya vagy takarmánynövények folyamatos betakarítása során használnak.
II.	A termény betakarítása egy vagy több művelettel történhet (pl. amikor több különböző rendeltetésű gépet használnak egymás után, ebben az esetben ezeket a gépeket egyetlen gépként kell nyilvántartásba venni).
K/10	**Öntözőberendezések**
I.	Minden öntözés céljára használt berendezés, tekintet nélkül arra, hogy a vizet a növényekre öntözik-e, vagy a földön lévő árkokban vagy csővezetékeken vezetik-e a növényekhez.
II.	Nem tartoznak ide a kizárólag árutermelő kertészetben vagy növényházban használt berendezések, viszont ide tartoznak a szántóföldi zöldségtermesztés berendezései.
K/10 a)	*Mozgatható öntözőberendezések*
I.	Minden olyan, öntözési célra használt berendezés, amelyet az adott tenyészidőszakon belül egyik tábláról a másikra át lehet vinni.
K/10 b)	*Rögzített öntözőberendezések*
I.	Minden olyan, öntözési célra használt berendezés, amely rögzítve van, illetve a tenyészidőszakon belül nem mozdítható el.
L.	**MEZŐGAZDASÁGI MUNKAERŐ**

A mezőgazdasági munkaerőre vonatkozó statisztikai adatokat olyan módszerrel kell felvenni, amely lehetővé teszi a különböző munkaerő-kategóriák és -osztályok adatainak (például életkor, munkaidő) táblázatos formában történő egybevetését egymással és/vagy bármilyen más összeírási jellemzővel. Ez azt jelenti, hogy az üzemben mezőgazdasági munkát végző valamennyi személyt a kategóriájához tartozó összes osztályba be kell sorolni.

Egy személy adatait csak egyszer kell felvenni, vagyis ha egy személy több szerepet tölt be az adott üzemben, például ő a gazdálkodó házastársa és egyben az irányító is, a rá vonatkozó adatokat nem kell kétszer felvenni. Az adatokat a kategóriák sorrendjének megfelelően kell összegyűjteni, vagyis először mint gazdálkodóra, aztán mint irányítóra, aztán mint házastársra, majd pedig mint más családtagra vonatkozó adatokként.

A társas üzemet (lásd a B/1 b) pontot) úgy kell tekinteni, mint amelyen nem dolgozik családi munkaerő. Ennek következtében a társas üzem esetében a „házastárs” (rendszerint L/2) és a „más családtagok” (rendszerint L/3 a) és L/3 b)) tételhez tartozó adatokat az L/4 tételnél kell feltüntetni.

▼M1

Az olyan üzemek esetében, ahol a gazdálkodó jogi személy, a „gazdálkodó” (L/1), a „házastárs” (L/2) és a „más családtagok” (L/3 a) és L/3 b)) tételt nem kell kitölteni. Az irányító az L/1 (a) pontban szerepel és nem családi munkaerőnek tekintendő. Ha az irányító házastársa, illetve családtagjai az üzemben rendszeres munkavégzéssel járó tevékenységet végeznek, az L/4 tételnél, ha az üzemben nem rendszeres munkavégzéssel járó tevékenységet végeznek, akkor az L/5 és az L/6 tételnél kell őket nyilvántartásba venni.

L/1–L/6 **Az üzem mezőgazdasági munkaereje**

I. Minden olyan személy, aki tankötelezettségének már eleget tett (az iskolaköteles kort meghaladott életkorú személy) és a felmérés tárgyát képező üzemben az összeírás napját megelőző 12 hónap folyamán mezőgazdasági munkát végzett.

Az alábbiakat nyilvántartásba kell venni, de nem számítanak az „üzem teljes mezőgazdasági munkaerejébe”:

— az egyéni gazdálkodó, aki nem végez munkát az üzemben,

— az egyéni gazdálkodó házastársa, aki nem végez munkát az üzemben.

A társas üzem azon tagjai, akik nem vesznek részt az üzem mezőgazdasági munkájában, nem kerülnek be a felmérésbe.

A megfigyelési időszak lehet 12 hónapnál rövidebb, ha a megadott adatok 12 hónapra vonatkoznak.

Minden nyugdíjkorhatárt elért személyt, aki folytatja munkáját az üzemben, szerepeltetni kell a mezőgazdasági munkaerő kategóriában.

Az iskolaköteles kor vége az egyes tagállamokban:

Belgium	18 év
Dánia	16 év
Németország	15 vagy 16 év
Görögország	15 év
Spanyolország	16 év
Franciaország	16 év
Írország	15 év
Olaszország	16 év
Luxemburg	15 év
Hollandia	16 év
Ausztria	15 év
Portugália	15 év
Finnország	16 év
Svédország	16 év
Egyesült Királyság	16 év

▼A1

Cseh Köztársaság	15 év
Észtország	17 év
Ciprus	15 év
Lettország	18 év
Litvánia	16 év
Magyarország	16 év
Málta	16 év

▼A1

Lengyelország	18 év
Szlovénia	15 év
Szlovákia	16 év

▼M4

Bulgária	16 év
Románia	15 év

▼M1

Belgium, Németország és Hollandia oktatási rendszerében bizonyos életkorig kötelező nappali tagozatos oktatásban részt venni, majd ezt további két- vagy hároméves kötelező részidős oktatás (általában gyakorlat) követi. Németországban a szabályozás tartományonként változó.

Megjegyzés: A megadott életkorhatárok nem értelmezhetők szigorúan, mivel számos tagállam valójában nem az iskolaköteles kor végét határozza meg, hanem az iskolában eltöltendő évek számát. Ennek megfelelően, ha valaki nem a szokásos életkorban kezdi az iskolát, arra is lehetősége lesz, hogy ne a szokásos életkorban fejezze be tanulmányait.

A felmérés tárgyát képező üzemben dolgozó, de harmadik fél által alkalmazott, illetve kölcsönös segítségnyújtási megállapodás alapján dolgozó munkaerő (például mezőgazdasági alvállalkozó vagy szövetkezetek alkalmazottjai) nem kerül be az összeírásba.

L/1–L/6 **Mezőgazdasági munka**

I. Minden olyan, a felmérés tárgyát képező üzemben végzett munka, amely hozzájárul a II. mellékletben felsorolt termékek előállításához és a termelőeszközök karbantartásához vagy bizonyos, a termékek előállításából közvetlenül következő tevékenységekhez.

II. A „termék előállításához hozzájáruló munka” többek között a következő feladatokat foglalja magában:

— szervezés és irányítás (vásárlás és értékesítés, könyvelés stb.),

— a földeken végzett munka (szántás, szénagyűjtés, betakarítás stb.),

— állattenyésztés (a táp elkészítése és elosztása, fejés, állatgondozás stb.),

— az üzemben végzett minden olyan munka, amely az előállított elsődleges mezőgazdasági termékek tárolásával, feldolgozásával és értékesítésre való előkészítésével kapcsolatos (silózás, csomagolás stb.),

— karbantartási munkák (épületek, gépek, berendezések stb. karbantartása),

— szállítás saját költségen, amennyiben ezt az üzem saját munkaereje végzi,

— minden el nem különíthető, nem mezőgazdasági, másodlagos tevékenység. Ez olyan, a mezőgazdasági termeléshez szorosan kapcsolódó tevékenység, amelyet a fő mezőgazdasági tevékenységtől nem lehet különválasztani (például vajkészítés).

Nem tartoznak „az üzemben végzett mezőgazdasági munka” kategóriájába a következők:

— a gazdálkodó/tagok vagy az irányító(k), illetve családtagjaik saját háztartása számára végzett munka,

— bármilyen erdészeti, vadászati, halászati vagy halgazdasági művelet (függetlenül attól, hogy az üzemben történik-e). Nem zárható ki e címszó alól a mezőgazdasági munkás által végzett, korlátozott mennyiségű ilyen munka, ha az külön nem mérhető,

▼M1

— elkülöníthető, nem mezőgazdasági, másodlagos tevékenységek (esetleg mezőgazdasági termékek feldolgozása az üzemben),

— bármely elvégzett nem mezőgazdasági tevékenység,

— minden olyan egyéb kereső tevékenység (lásd L/7–L/9-ig „Egyéb kereső tevékenységek” és az M/1-es kategória), amelyet a gazdálkodó és/vagy a munkaerő végez.

L/1–L/6 **Az üzemben ledolgozott munkaidő**

I. A ténylegesen az üzem mezőgazdasági munkáira fordított munkaidő, a gazdálkodó vagy irányító háztartásában végzett munka kivételével.

II. A „teljes munkaidő” a munkaszerződésekre irányadó nemzeti rendelkezések által előírt minimális óraszámot jelenti. Ha ezekben nem szerepel az éves munkaórák száma, akkor minimális óraszámnak az 1 800 órát kell tekinteni (225 munkanap napi 8 órás munkavégzés mellett).

L/1 és L/1 a) *A gazdálkodó és az üzem irányítója: ezek meghatározása a B/1, illetőleg a B/2 bekezdésben szerepel*

II. Minden szükséges információt össze kell gyűjteni minden egyes, gazdálkodóként (L/1) vagy irányítóként (L/1 a)) működő természetes személyről. Amennyiben az üzem társas üzem, az adatokat a gazdálkodónak tekintett személyről (B/1 b)) kell összegyűjteni. Csak a természetes személyek adatait kell felvenni. Ez azt jelenti, hogy ha a gazdálkodó jogi személy, az adatokat csak az irányítóra vonatkozóan kell felvenni.

L/2 **A gazdálkodó házastársa**

II. Csak az egyéni gazdálkodó házastársának adatai tartoznak ide, beleértve a gazdaságban munkát nem végző házastársét is. Ha a házastárs tagja egy társas üzemnek, akkor az L/4 kategóriában, ha pedig ő az üzem irányítója, akkor az L/1 a) pontban kell őt feltüntetni.

L/3 **A gazdálkodó más családtagjai**

I. Az egyéni gazdálkodó azon családtagjai a házastárs kivételével, akik az üzemben mezőgazdasági munkát végeznek, de nem feltétlenül az üzem területén élnek.

II. „A gazdálkodó családtagjai” címszó alatt általában a házastárs, az egyenes ági rokonok (házasság vagy örökbefogadás útján a családba került személyeket is beleértve), illetve a gazdálkodónak vagy házastársának testvérei értendők (lásd B/2 a)), tekintet nélkül arra, hogy ezek a személyek kapnak-e munkabért vagy sem, illetve arra, hogy rendszeres munkavégzéssel járó tevékenységet végeznek-e vagy sem.

Amennyiben a gazdálkodó valamely családtagja az üzem irányítója, akkor őt az L/1 a) pont alatt kell feltüntetni, ha viszont egy társas üzem tagja, akkor az L/4 pont alatt kell feltüntetni.

L/4–L/6 **Nem családi munkaerő**

I. Minden olyan személy a gazdálkodó és családtagjai kivételével, aki a mezőgazdasági üzem számára mezőgazdasági munkát végez, és ezért az üzemtől munkabért kap.

II. Ide tartoznak a gazdálkodónak tekintett tag kivételével (lásd B/1 b)) a társas üzem más tagjai, a tagok olyan házastársai és más olyan családtagjai, akik az üzemben mezőgazdasági munkát végeznek. Őket nem családi munkaerőként kell kezelni, tekintet nélkül arra, hogy kapnak-e munkabért vagy sem.

L/4 **Rendszeres munkavégzéssel járó tevékenységet végző, nem családi munkaerő**

I. Rendszeres munkavégzéssel járó tevékenységet végző munkaerő: az a személy, aki a felmérés tárgyát képező

▼M1

üzemben az összeírást megelőző 12 hónap folyamán minden héten mezőgazdasági munkát végzett, tekintet nélkül a munkahét hosszára.

Az a személy is ide tartozik, aki ezen időszak egy részében rendszeres munkát végzett, de a következő okok valamelyike miatt nem tudott a teljes időszakban dolgozni:

1. az üzemben folyó termelés speciális körülményei miatt;
2. szabadság, katonai szolgálat, betegség, baleset vagy haláleset miatti távollét miatt;
3. az üzemben való alkalmazásának kezdete vagy megszűnése miatt;
4. az üzemben folyó munka elháríthatatlan külső ok (árvíz, tűzeset stb.) folytán történt teljes leállítása miatt.

II. A speciális termelési körülmények között működő üzemekhez (1. pont) tartoznak például azok, amelyek olajbogyó-, szőlő-, vagy szabadföldi zöldség- és gyümölcstermesztésre, illetve legeltetéses szarvasmarha-hizlalásra szakosodtak és csak az év bizonyos hónapjaiban igényelnek munkaerőt.

Azok a munkavállalók is a 3. pont alá tartoznak, akik az összeírás napját megelőző 12 hónap folyamán az egyik üzemben abbahagyták a munkát és egy másikon álltak munkába.

A rövid távú idénymunkát végző munkavállalót, például a kizárólag zöldség- és gyümölcsbetakarítással foglalkozó munkavállalót nem e pont alatt, hanem az L/5-ös és az L/6-os kategóriákban kell nyilvántartásba venni, ahol a ledolgozott munkanapok számát is fel kell tüntetni.

L/5 és L/6 **Nem rendszeres munkavégzéssel járó tevékenységet végző, nem családi munkaerő**

I. A „Nem rendszeres munkavégzéssel járó tevékenységet végző munkaerő” címszó alá azok a munkavállalók tartoznak, akik az összeírás napját megelőző 12 hónap folyamán az L/4-es kategóriában felsoroltaktól eltérő okból nem dolgoztak minden héten a mezőgazdasági üzemben.

L/5 és L/6 **A nem rendszeres munkavégzéssel járó tevékenységet végző, nem családi munkaerő ledolgozott munkanapjainak száma**

I. A munkanap bármely olyan hosszúságú nap, amiért a munkás egy teljes napi munkabért kap, amely nap folyamán egy teljes munkaidőben foglalkoztatott mezőgazdasági munkavállaló tevékenységének megfelelő munkát végez. A szabadság és a betegszabadság napjai nem számítanak munkanapnak.

II. Egy teljes munkanap a teljes munkaidőben foglalkoztatott, rendszeres munkavégzéssel járó tevékenységet végző munkavállaló rendes munkanapja. A nem rendszeres munkavégzéssel járó tevékenységet végző munkaerő munkaidejét teljes munkanapokba átszámolva kell megadni még akkor is, ha a munkaszerződés a rendszeres munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló munkavállalóénál hosszabb vagy rövidebb munkanapot ír elő.

L/7–L/9 **Egyéb jövedelemszerző tevékenység**

I. Minden olyan tevékenység, amely eltér az L kategóriában meghatározott mezőgazdasági munkavégzésre irányuló tevékenységektől, és amelyet javadalmazás fejében végeznek (fizetés, bér, nyereség vagy a nyújtott szolgáltatásnak megfelelő más fizetség, beleértve a természetbeni fizetséget).

II. Ide tartozik az a nem mezőgazdasági kereső tevékenység, amelyet az üzem területén (kemping, turistaszállás üzemeltetése stb.), vagy egy másik mezőgazdasági üzem területén végeznek, illetve a nem mezőgazdasági vállalkozásban

▼M1

végzett tevékenység. Ide tartozik a másik mezőgazdasági üzemben végzett mezőgazdasági munka is.

Nem tartozik ide az üzem területén végzett, el nem különíthető, nem mezőgazdasági, másodlagos kereső tevékenység.

L/7: csak azoknak a gazdálkodóknak az adatait kell felvenni, akik egyben irányítók is.

L/8: csak azoknak az üzemeknek az esetében kell felvenni adatokat a házastársakról (azokról is, akik nem vesznek részt az üzem mezőgazdasági munkájában), ahol a gazdálkodó egyéni gazdálkodó.

L/9: csak azokról az üzemekről kell adatokat felvenni, amelyek esetében a gazdálkodó egyéni gazdálkodó.

Amennyiben a gazdálkodó jogi személy, az irányítókról nem kell információt gyűjteni.

Főfoglalkozás

I. Az a tevékenység, amelyet a válaszadó fő tevékenységeként nevez meg.

II. Rendszerint olyan tevékenység, amely több időt igényel, mint a felmérés tárgyát képező üzemben végzett mezőgazdasági munkavégzésre irányuló tevékenység. Amennyiben a válaszadó ténylegesen nem dolgozik az üzemben, a fentiekben leírt bármilyen kereső tevékenység főfoglalkozásnak tekinthető.

Mellékfoglalkozás

I. Annak a válaszadónak bármely egyéb tevékenysége, aki a felmérés tárgyát képező üzemben folyó mezőgazdasági tevékenységet fő tevékenységeként nevezi meg.

II. Rendszerint olyan tevékenység, amely kevesebb időt igényel, mint a felmérés tárgyát képező üzemben végzett mezőgazdasági munkavégzésre irányuló tevékenység.

L/10 **Az L/1–L/6 bekezdésekben nem szereplő, az üzemben a nem közvetlenül az üzem alkalmazásában álló személyek (pl. beszállítók alkalmazottai) által végzett mezőgazdasági munka teljes munkaidős foglalkoztatás szerint számított munkanapjainak száma**

I. Minden olyan mezőgazdasági munka (lásd az L/1–L/6 „Mezőgazdasági munka” kategóriák alatti megjegyzéseket), amelyet az üzemben az üzem számára olyan személy végez, aki nem áll közvetlenül az üzem alkalmazásában, hanem vagy önálló vállalkozóként működik, vagy egy harmadik fél – például beszállító vagy szövetkezet – alkalmazottja. A ledolgozott munkaórák számát a teljes munkaidős foglalkoztatás szerint számított napokban illetve hetekben kell megadni.

II. Ide tartoznak azoknak a személyeknek a munkanapjai is, akik más személy vagy cég megbízásából végeznek munkát a felmérés tárgyát képező üzemben. Nem tartozik ide a mezőgazdasági könyvelő cégek által végzett munka és az ingyenes kölcsönös segítségnyújtás.

M. **VIDÉKFEJLESZTÉS**

Adatokat kell felvenni arról, hogy a gazdálkodó és/vagy a házastársa vagy más családtagja, illetve valamely társas üzem egy vagy több tagja végez-e bármely olyan kereső tevékenységet, amely nem foglalja magában az L/1–L/6-os kategóriákban meghatározott mezőgazdasági munkát, ugyanakkor közvetlenül összefügg az üzemmel, és az üzem számára gazdasági következményei vannak.

Ugyanabban az üzemben többféle tevékenység is végezhető. Ezek mindegyikét nyilvántartásba kell venni.

Nem tartozik ide az üzemben folyó, el nem különíthető kereső tevékenység.

▼M1

Szintén nem tartozik ide az erdészeti tevékenység.

M/1 **Az üzemmel közvetlenül összefüggő tevékenység**

I. Olyan tevékenység, amely során vagy az üzem erőforrásait (terület, épületek, gépek stb.), vagy az üzem termékeit használják fel.

II. Ha csak az üzem nem családi munkaerejét alkalmazzák és más erőforrásait nem használják fel, a munkavállalókat úgy kell tekintetni, hogy két különböző egységben végeznek munkát, és e tevékenységük nem tekinthető az üzemmel közvetlenül összefüggőnek.

Nem tartozik ide az a tevékenység, amely nem függ össze közvetlenül az üzemmel, például olyan üzlet működtetése, ahol nem árulnak saját termékeket.

M/1 a) *Idegenforgalom, szállásadás és egyéb szabadidővel kapcsolatos tevékenységek*

I. Az idegenforgalommal, szállásadással, az üzem turistáknak vagy más csoportoknak történő bemutatásával, sporttal és pihenéssel/üdüléssel stb. kapcsolatos minden olyan tevékenység, amelynek során az üzem területét, épületeit vagy más erőforrásait hasznosítják.

M/1 b) *Kézműipari tevékenység*

I. Olyan kézműves tevékenység, amelyet a gazdálkodó, vagy családtagjai, vagy a nem családi munkaerő az üzemben végez, feltéve, hogy ez utóbbi mezőgazdasági munkát is végez, tekintet nélkül a termékek értékesítésének módjára.

M/1 c) *Mezőgazdasági termékek feldolgozása*

I. Valamely elsődleges mezőgazdasági termék feldolgozott másodlagos termékké való bármilyen feldolgozása az üzemben, tekintet nélkül arra, hogy az alapanyagot az üzemben termelik-e, vagy máshonnan vásárolják.

II. Ide tartozik, többek között, a húsfeldolgozás, a sajtkészítés, a bortermelés stb.

Ide tartozik a mezőgazdasági termékek bármilyen feldolgozása, tekintet nélkül arra, hogy a mezőgazdaság részének tekintendő-e vagy sem (például a bor előállítását néhány régióban a borászati folyamat részének, más területeken pedig különálló folyamatnak tekintik).

Ide tartozik a mezőgazdasági termékek fogyasztóknak való közvetlen értékesítése, kivéve, ha az üzemben egyáltalán nem történik termékfeldolgozás (például nem tartozik ide a közvetlenül a szomszédoknak történő tejeladás, mivel ahhoz nincs szükség feldolgozásra). Nem tartozik ide a kizárólag saját felhasználásra szánt mezőgazdasági termékek előállítása, illetve az ilyen termékek esetleges feleslegének értékesítése.

M/1 d) *Fafeldolgozás (például fűrészelés stb.)*

I. Piaci értékesítésre szánt nyersfa feldolgozása az üzemben (fűrészáru előállítása stb.).

II. A további feldolgozás, mint például a faanyagból történő bútorkészítés, rendszerint az M/1 b) pont alá tartozik.

M/1 e) *Akvakultúra*

I. Halak, rákok stb. tenyésztése az üzemben.

II. Nem tartoznak ide a kizárólag halászattal kapcsolatos tevékenységek.

M/1 f) *Megújulóenergia-termelés (szélenergia, szalmaégetés stb.)*

I. Megújulóenergia-termelés piaci értékesítés céljából, többek között villamos energiát termelő szélmalmok vagy biogáz, illetve mezőgazdasági termékek, szalma vagy faanyag értékesítése energiatermelő üzemeknek stb.

▼M1

II. Nem tartozik ide a megújulóenergia-termelés akkor, ha kizárólag az üzem saját használatára történik.

M/1 g) *Szerződéses munka (az üzem saját eszközeivel)*

I. A mezőgazdasági ágazaton belül vagy kívül végzett szerződéses munka, amelynek során rendszerint az üzem eszközeit használják, például hóeltakarítás, fuvarozás, a tájkép megőrzése, mezőgazdasági és környezetvédelmi szolgáltatások stb.

M/1 h) *Egyéb*

I. Egyéb, máshol nem említett kereső tevékenységek, például prémes állatok tenyésztése.

N. **KÖRNYEZETVÉDELMI SZEMPONTOK**

N/1 **Öntözővízforrás**

I. Az üzem területén felhasznált öntözővíz forrása, ahonnan az összes víz vagy a víz legnagyobb mennyisége származik.

II. Az üzem egy vagy több forrásból használhat öntözővizet, az időjárástól vagy az ártól függően. Ebben az esetben a szokásos vagy száraz év során használandó forrásról kell adatokat szolgáltatni. Amennyiben az összeírást megelőző év rendellenesen esős időjárású volt, az adatoknak egy másik évre kell vonatkozniuk.

N/1 a) *Talajvíz*

I. Az üzem területén vagy a közvetlen közelében található, fúrt vagy ásott kutakból szivattyúzott vagy felszíni forrásokból származó vizet felhasználó vízforrások.

II. Ezek a források nem feltétlenül csak öntözési célokat szolgálnak, hanem más célokra is használhatóak az üzemben.

N/1 b) *Az üzem területén található felszíni vizek (tavak vagy mesterséges gátak)*

I. Az üzem területén található vagy kizárólag egyetlen üzem által használt természetes tavak vagy mesterséges gátak.

II. A víz eredeti forrása lehet tárolókban összegyűjtött esővíz vagy talajvíz. Amennyiben a gáttal kizárólag az öntözési időszakban gyűjtik a talajvizet, azt az N/1 a) pontban kell szerepeltetni.

N/1 c) *Tavakból, folyókból vagy vízfolyásokból származó, az üzem területén kívüli felszíni vizek*

I. Nem öntözési célból mesterségesen létrehozott felszíni édesvizek (tavak, folyók, egyéb vízfolyások).

II. A mesterségesen létrehozott gátak, csatornák vagy folyók még abban az esetben is az N/1 d) pont alá tartoznak, ha nem kifejezetten öntözési célból kerültek kialakításra.

Ide tartoznak az olyan (1 000 m^3-nél kisebb) kisméretű gátak is, amelyeket kizárólag a kisméretű patakokban lévő szivattyúk megfelelő működése céljából alakítottak ki.

N/1 d) *Közös vízellátó rendszerekből származó, az üzem területén kívüli víz*

I. Az N/1 c) pontban nyilvántartásba vetteken kívüli, az üzem területén kívül eső olyan vízforrások, amelyeket legalább két üzem használ. E források használatáért rendszerint díjat számolnak fel.

II. A vízforrás lehet nyilvános vagy nem nyilvános. A víz forrásának nincs jelentősége. Rendszerint itt kell nyilvántartásba venni az üzem területére tartályban szállított vizet, kivéve ha annak forrása egyértelműen az N/1 c) pontban szereplő felszíni víz.

▼M1

N/1 (e/i.)	Sótalanított vagy édesvízzel kevert tengervíz
I.	Erősen sós forrásokból, mint például az Atlanti-óceánból vagy a Földközi-tengerből származó víz, amely esetében az a felhasználást megelőzően a sótartalom csökkentése céljából kezelésen esik át, illetve brakkvíz (alacsony sótartalmú) forrásokból, mint például a Balti-tengerből és egyes folyókból származó víz, amely esetben közvetlenül felhasználható kezelés nélkül.
N/1 (e/ii.)	Újrafelhasznált víz
I.	Szennyvíztisztításon átesett víz, amely regenerált hulladékvízként kerül a felhasználóhoz.
N/2	**Alkalmazott öntözési módszerek**
II.	Nem tartoznak ide az üvegházban vagy magas takarás alatt, illetve a konyhakertben termesztett növények öntözésére alkalmazott módszerek.
N/2 a)	*Felszíni öntözés (árasztás, öntözőbarázda)*
I.	A víz vezetése a föld felszínén a terület teljes elárasztásával, vagy a víz vezetése a növénysorok között kis öntözőbarázdákban a gravitáció segítségével.
N/2 b)	*Permetező öntözés*
I.	A növények öntözése a víznek a földterületre nagy nyomással, esőztetve történő kipermetezésével történik.
N/2 c)	*Csepegtető öntözés*
I.	A növények öntözése csepegtető módszerrel, vagy mikrocsepegtető berendezéssel, vagy vízköd előállításával történik.
N/3	**A táblák megműveletlen szegélyei vagy részei, amelyet a termelő környezetvédelmi okokból nem művel, és amelyért közösségi támogatásban részesül**
I.	A táblák megműveletlen szegélyei vagy részei, amelyeket a termelő által nemzeti vagy regionális vidékfejlesztési programdokumentumban jóváhagyott speciális mezőgazdasági-környezetvédelmi kötelezettségek keretébe tartozó környezetvédelmi okokból nem művel, és amely után a termelő az 1257/1999/EK rendelet rendelkezései alapján nyújtott támogatásokból részesül. Ezeknek a területeknek a szélessége meghaladja a helyes gazdálkodási gyakorlatban szokásos vagy az erre a kérdésre vonatkozó jogszabályokban előírt követelményeket. Ezek a területek belefoglalhatók a H/1-es vagy I/8-as pontba a tevékenységre vonatkozó szabályoktól függően.
II.	Az itt szereplő támogatási programok célja általában az üzem biodiverzitásának javítása vagy a felszíni és talajvizek minőségének megőrzése. Különösen azok a földterületek tartoznak ide, amelyeket hosszú ideje (legalább 10 éve) kivontak a mezőgazdasági művelés alól, illetve amelyek az élőhelyekkel kapcsolatos tevékenységek alá tartoznak. Az ezeknek a területeknek a felhasználására és kezelésére vonatkozó szabályok a nemzeti vagy regionális előírásoktól függően eltérőek, de lehetővé tehetik a nagymértékű külterjes legeltetést vagy a kinőtt fű eltávolítását. A rovarirtó szerek vagy trágyák használata rendszerint nem engedélyezett. A vetéshez vagy egyéb művelési feladathoz a gépek számára szükséges fordulási területek és a meglehetősen keskeny táblahatárok, amelyek a helyes gazdálkodási gyakorlat részének tekintendők, és ezért az 1251/99/EK rendelet alapján nyújtandó támogatáshoz szükségesek, a táblán termesztett kultúra részének számítanak, és ezért nem tartoznak ide.

▼B

II. MELLÉKLET

A. MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKJEGYZÉK ([1])

01.1.		**A szántóföldi növénytermesztés, a konyhakertészet és a kertészet termékei**
01.11.		**Gabonafélék és más szántóföldi növények termékei**
01.11.	1.	**Gabonafélék**
	11.	Durumbúza
		11.1 Őszi búza
		11.2 Tavaszi búza
	12.	Közönséges búza
		12.1 Őszi búza
		12.2 Tavaszi búza
	13.	Kukorica
	14.	Hántolatlan rizs
	15.	Árpa
		15.1 Őszi árpa
		15.2 Tavaszi árpa
	16.	Rozs és zab
		16.1 Rozs
		16.11 Őszi rozs
		16.12 Tavaszi rozs
		16.2 Zab
	17.	Egyéb gabonafélék
		17.1 Cirokmag
		17.2 Hajdina
		17.3 Köles
		17.4 Madárköles
		17.5 Tönkölybúza
		17.6 Kétszeres
		17.7 Tritikálé
		17.8 Egyéb
01.11.	2.	**Más szántóföldi növényekből előállított termékek**
	21.	Burgonyafélék
		21.1 Újburgonya
		21.2 Egyéb burgonya
	22.	Pillangós zöldségfélék (hüvelyesek)
		22.1 Borsó emberi fogyasztásra és takarmányborsó
		22.11 Nem takarmányozási célra szánt borsó
		22.12 Takarmányborsó
		22.2 Csicseriborsó
		22.3 Karós bab emberi fogyasztásra

([1]) Ez a jegyzék „A mezőgazdasági és erdőgazdálkodási számlarendszer kézikönyve” (1. javított kiadás) (1977), angol változatának 1. A. függelékében található, „A mezőgazdasági ágazat jellemző tevékenységeinek jegyzéke” alapján készült.

▼B

22.4 Lencse
22.5 Lóbab
22.6 Óriásbab
22.7 Egyéb hüvelyesek
22.71 Bükköny
22.72 Csillagfürt
22.73 Máshová nem sorolt hüvelyesek, valamint szárított zöldségkeverékek és gabonával kevert szárított zöldségkeverékek

23. Keményítő- vagy inulintartalmú gyökér- és gumós növények
23.1 Manióka
23.2 Édesburgonya
23.3 Csicsóka
23.4 Kosborgyökér
23.5 Egyéb gyökér- és gumós növények

01.11. 3. **Olajtartalmú növények**
31 Szójabab
32 Földimogyoró
33 Nem trópusi olajos magvak
33.1 Repcemag
33.2 Napraforgómag
33.3 Szezámmag
33.4 Mustármag
33.5 Pórsáfránymag
34 Gyapotmag
35 Trópusi olajos magvak és olajtartalmú termések
35.1 Kopra
35.2 Lenmag
35.3 Pálma (héj és mag)
35.4 Ricinusmag
35.5 Egyéb trópusi olajos magvak és olajtartalmú termések
35.51 Mák
35.52 Vajfatermés
35.53 Egyéb

01.11. 4. **Nyersdohány**
41. Nem tetejezett/csíkozott dohány
42. Részben vagy teljesen tetejezett/csíkozott dohány

01.11. 5. **Cukor előállítására szánt növények**
51. Cukorrépa
52. Cukornád

01.11. 6. **Takarmánynövények**
61. Előkészítetlen gabonaszalma és csuhé ([1])
62. Egyéb
62.1 Karórépa
62.2 Mángold
62.3 Takarmányozásra használt gyökérgumósok és káposztafélék
62.4 Széna

▼B

		62.5 Lucerna
		62.6 Lóhere
		62.7 Baltacim
		62.8 Takarmánykáposzta
		62.9 Csillagfürt
		62.10 Bükköny és más takarmánynövények (beleértve a zölden betakarított takarmánykukoricát)
01.11.	7.	**Rostnövények**
	71.	Kártolatlan, nem gerebenezett gyapot
	72.	Juta és más háncsrostos növények
	73.	Len, kender és más rostnövények
		73.1 Nyers vagy áztatott len
		73.2 Nyers vagy áztatott kender
		73.3 Nyers kókuszdió (kókuszrost)
		73.4 Nyers manilakender
		73.5 Egyéb nyers rostnövények
01.11.	8.	**Nyers természetes gumi**
	81.	Nyers gumitej
	82.	Egyéb természetes gumi
01.11.	9.	**Ipari növények termékei**
	91.	Illóolajos vagy gyógynövények
		91.1 Édesgyökér
		91.2 Ginzenggyökér
		91.3 Egyéb illóolajos vagy gyógynövények
	92.	Répafélék és takarmánynövények magjai
		92.1 Cukorrépamag
		92.2 Takarmánynövények magjai a répafélék magjainak kivételével
		92.21 Lucernamag
		92.22 Lóheremag
		92.23 Csenkeszmag
		92.24 Rétiperje-mag
		92.25 Angolperje-mag
		92.26 Komócsinmag
		92.27 Egyéb magok
	93.	Máshová nem sorolt ipari növények termékei
		93.1 Friss komlótoboz
		93.2 Egyéb ipari növények
01.12.		**Zöldségfélék, kertészeti különlegességek és faiskolai termékek**
01.12.	1.	**Zöldségek**
	11.	Gyökérzöldségek
		11.1 Hagyma
		11.2 Mogyoróhagyma
		11.3 Fokhagyma
		11.4 Póréhagyma
		11.5 Egyéb hagymafélék

▼B

11.6 Sárgarépa
11.7 Tarlórépa
11.8 Salátacékla
11.9 Feketegyökér
11.10 Gumós zeller
11.11 Retek
11.12 Egyéb gyökérzöldségek

12. Gyümölcstermésűek
12.1 Paradicsom
12.2 Uborka és savanyítani való uborka
12.3 Pillangós zöldségek (hüvelyesek)
12.31 Borsó
12.32 Bab
12.33 Egyéb pillangós zöldségek
12.4 Dinnye (beleértve a görögdinnyét)

13. Egyéb friss zöldségek
13.1 Káposzta, karfiol és egyéb ehető káposztafélék
13.11 Karfiol és brokkoli
13.12 Kelbimbó
13.13 Egyéb (karalábé, fejes káposzta, vöröskáposzta, kelkáposzta stb.)
13.2 Saláta és cikória
13.21 Saláta
13.211 Fejes saláta
13.212 Egyéb saláta
13.22 Cikória
13.221 Witloof cikória
13.222 Egyéb cikória

13.3 Egyéb zöldségfélék
13.31 Articsóka
13.32 Spárga
13.33 Padlizsán (tojásgyümölcs), tök, cukkini, sütőtök
13.34 Zeller, a gumós zeller kivételével
13.35 Gombafélék és szarvasgomba
13.351 Gombafélék
13.352 Szarvasgomba
13.36 Paprika (a Capsicum vagy Pimenta nemzetségből)
13.37 Paraj, új-zélandi paraj, kerti laboda
13.38 Egyéb (petrezselyem, zsázsa, rebarbara, galambbegy saláta

01.12. 2. **Faiskolai növények, dísznövények és virágok**

21. Faiskolai növények, zöld vagy virágzó növények
21.1 Hagymások, gumósok, gumós gyökerek, hagymagumók, lombkoronák és gyökértörzsek, nyugalmi, növekedő vagy virágzó állapotban
21.2 Egyéb élő növények (gyökérrel együtt), dugványok, oltóágak
21.21 Gyökér nélküli dugványok és oltóágak
21.22 Fák, bokrok és cserjék
21.23 Rododendronok és azáleák

▼B

		21.24 Rózsák
		21.25 Egyéb
	22.	Vágott virágok
	23.	Virág- és gyümölcsmagok
	24.	Kertészeti palánták és magok
01.13.		**Szőlő, gyümölcsök és héjas termésűek; ital- és fűszernövények**
01.13.	1.	**Szőlő**
	11.	Csemegeszőlő
		11.1 Friss szőlő
		11.2 Mazsola
	12.	Borszőlő
01.13.	2.	**Gyümölcsök és héjas termésűek**
	21.	Különféle trópusi gyümölcsök
		21.1 Kókuszdió
		21.2 Paradió
		21.3 Kesudió
		21.4 Banán
		21.5 Datolya
		21.6 Füge
		21.7 Ananász
		21.8 Avokádó
		21.9 Guajáva, mangó, mangosztán
		21.10 Egyéb trópusi gyümölcsök
	22.	Citrusfélék
		22.1 Narancs
		22.2 Mandarin (beleértve a tangerinát és a satsumát), klementina, wilking
		22.3 Citrom és zöld citrom
		22.4 Grépfrút
		22.5 Egyéb citrusfélék
	23.	Különféle mérsékelt övi gyümölcsök
		23.1 Papaya
		23.2 Alma
		23.3 Körte
		23.4 Birs
		23.5 Kajszi
		23.6 Cseresznye és meggy
		23.7 Őszibarack (beleértve a nektarint)
		23.8 Szilva
		23.9 Kökény
		23.10 Egyéb friss gyümölcs
		23.101 Szamóca
		23.102 Málna, földi szeder, málnaszeder
		23.103 Fekete, fehér és piros ribizli, köszméte
		23.104 Vörös és fekete áfonya, valamint a Vaccinium nemzetségbe tartozó egyéb gyümölcs
		23.105 Egyéb
		23.11 Szentjánoskenyér, a szentjánoskenyérmagot is bele-

▼B

értve

	24.	Héjas termésűek és olajbogyó 24.1 Olajbogyó 24.2 Mandula 24.3 Mogyoró 24.4 Dió 24.5 Szelídgesztenye 24.6 Pisztácia 24.7 Egyéb
01.13.	3.	**Nyers kávé, tea és kakaó**
	31.	Kávé (pörköletlen, nem koffeintelenített)
	32.	Tea (zöld és fekete)
	33.	Maté (paraguayi tea)
	34.	Kakaóbab
01.13.	4.	**Fűszernövények**
	41.	Bors, vanília, fahéj, szegfűszeg, szerecsendió
	42.	Ánizs-, badián-, ánizskapor-, koriander-, kömény- és boróka-mag
	43.	Gyömbér, sáfrány, kakukkfű, babérlevél
	44.	Egyéb
01.13.	5.	**Bor saját termelésű szőlőből** ([1])
	51	Szőlőmust 52.1 Minőségi bor 52.2 Asztali bor 52.3 Egyéb
01.13.	6.	**Olívaolaj saját termelésű olajbogyóból** ([1])
	61.	Nyers olívaolaj
	62.	Finomítatlan olívaolaj
01.2.		Állatok, tej, ondó
01.21.		**Szarvasmarha, tejgazdálkodás**
01.21.	1.	**Szarvasmarha**
	11.	Felnőtt szarvasmarhafélék 11.1 Fajtatiszta tenyészállatok 11.2 Egyéb
	12.	Borjú
01.21.	2.	**Nyers tehéntej**
01.21.	3.	**Szarvasmarhaondó**
01.22.		**Juh, kecske és ló**
01.22.	1.	**Juh, kecske és ló**
	12.	Juh
	13.	Kecske
	14.	Ló, szamár, öszvér 14.1 Ló 14.11 Fajtatiszta tenyészállatok

▼B

		14.12 Egyéb
		14.2 Szamár, öszvér
01.22.	2.	**Nyers juhtej vagy kecsketej**
	21.	Juhtej
	22.	Kecsketej
01.22.	3.	**Gyapjú és állati szőr**
	31.	Zsíros gyapjú (nyírott gyapjú)
	32.	Különféle típusú szőrök és lószőr (lószőr, hulladék szőr, finom és durva szőr)
01.23.		**Sertés**
01.23.	1.	**Sertés**
	11.	Fajtatiszta tenyészállatok
	12.	Egyéb
		12.1 Egyéb sertés 50 kg alatt
		12.2 Egyéb sertés 50 kg felett
01.24.		**Szárnyasok és tojás**
01.24.	1.	**Szárnyasok**
	11.	A Gallus domesticus fajba tartozó szárnyasok, kacsa, liba, pulyka, gyöngytyúk
	12.	Egyéb
01.24.	2.	**Tojás**
01.25.		**Egyéb állatok**
01.25.	1.	**Egyéb élő állatok**
01.25.	2.	**Különféle állati eredetű termékek**
	21.	Természetes méz
	22.	Béka és csiga (a tengeri nyúl kivételével) ([1])
	23.	Állati eredetű élelmiszertermékek ([1])
	24.	Selyemhernyó gubója ([1])
	25.	Különféle állati váladékok ([1])
01.25.	3.	**Bőr és szőrme** ([1])
	31.	Tenyésztett vagy elfogott állatok bőre (nerc, hód, pézsmapatkány, róka stb.)
	32.	Nyúl- és báránybőr
	33.	Különféle egyéb állati bőrök
01.4.		**Mezőgazdasági és állattenyésztési szolgáltató tevékenységek, az állatorvosi tevékenységek kivételével** ([1])
		Kizárólag szerződéses mezőgazdasági munka, vagyis olyan munka, amelyet főszabályként maga a mezőgazdasági vállalkozás végez. Ide tartozik a szántás, kaszálás, cséplés, dohányszárítás, birkanyírás, állatgondozás, valamint új ültetvények létesítése, tekintet nélkül arra, hogy a vállalkozó, vagy maga a gazdálkodó végzi.
01.5.		**Vadászat, csapdázás, vadszaporítás, beleértve a kapcsolódó szolgáltató tevékenységeket** ([1])
02.01.	41.	**Dísznövények** ([1])
02.01.	42.	**Különféle növényi eredetű nyersanyagok (Elsődlegesen fonásra használt növényi anyagok)**
		42.1 Bambusz
		42.2 Rattan

▼B

42.3 Egyéb (nád, káka, fűz, raffia, kapokszőr, növényi szőr, cirok stb.)

(1) Lásd a B. részt.

B. A KIZÁRANDÓ TERMÉKEK JEGYZÉKE

Az összeírás tárgyának meghatározása alkalmazásában a következő tételek kizárandók a fent meghatározott irányadó mezőgazdasági termékjegyzékből:

01.11.	61.	Előkészítetlen gabonaszalma és csuhé (1)
01.13.	5.	**Bor saját termelésű szőlőből** (2)
	51.	Szőlőmust 52.1 Minőségi bor 52.2 Asztali bor 52.3 Egyéb
01.13.	6.	**Olívaolaj saját termelésű olajbogyóból** (2)
	61.	Nyers olívaolaj
	62.	Finomítatlan olívaolaj
01.25.	2.	**Különféle állati eredetű termékek**
	22.	Béka és csiga (a tengeri nyúl kivételével)
	23.	Állati eredetű élelmiszertermékek
	24.	Selyemhernyó gubója
	25.	Különféle állati váladékok
01.25.	3.	**Bőr, irha és szőrme**
	31.	Tenyésztett vagy elfogott állatok bőre (nerc, hód, pézsmapatkány, róka stb.)
	32.	Nyúl- és báránybőr (1)
	33.	Különféle egyéb állati bőrök
01.4.		**Mezőgazdasági és állattenyésztési szolgáltató tevékenységek, az állatorvosi tevékenységek kivételével**
01.5.		**Vadászat, csapdázás, vadszaporítás, beleértve a kapcsolódó szolgáltató tevékenységeket**

Minden vadon gyűjtött termék (3)

(1) Mivel a főtermék szerepel a jegyzékben.
(2) Mivel a termelés első fázisa szerepel a jegyzékben.
(3) Mivel e termékeket főszabályként nem az üzem gyűjti/takarítja be, a termékek nem a mezőgazdasági területen teremnek és statisztikai felmérésük nem lehetséges.

▼M1

III. MELLÉKLET

A MEGHATÁROZÁSOK JEGYZÉKÉBEN ELFOGADOTT KIVÉTELEK JEGYZÉKE

a)	**Belgium**
L/8	Nem kerülnek összeírásra a gazdálkodó nem az üzemben dolgozó házastársának kereső tevékenységére vonatkozó adatok.
b)	**Dánia**
J/15	A tojókhoz tartozó tenyészkakasok nem tartoznak a „Tojó” címszó alá.
c)	**Németországi Szövetségi Köztársaság**
G/6	A karácsonyfák és az erdőn kívüli nyárfatelepítések a „Egyéb ültetvények” (G/6) címszó alá tartoznak, és így részei a mezőgazdasági hasznosítású területnek.
J/14	A „Húscsirke” címszó alatt szerepelnek a tojókhoz tartozó tenyészkakasok, így ezek nem tartoznak a „Tojó” (J/15) címszó alá.
L/3	A gazdálkodó más olyan családtagjai, akik az üzemben mezőgazdasági munkát végeznek, de nem az üzem területén laknak, „nem családi munkaerő”-nek tekintendők (L/4–L/6).
d)	**Spanyolország**
J/14	A „Húscsirke” címszó alatt szerepelnek a tojókhoz tartozó tenyészkakasok, így ezek nem tartoznak a „Tojó” (J/15) címszó alá.
N/2	Az öntözéses módszerek között szerepelnek az üvegházakban és a konyhakertekben alkalmazott módszerek is.
e)	**Franciaország**
J/14	Ide tartoznak a tojókhoz tartozó tenyészkakasok.
f)	**Írország**
J/9 a)	Nem tartoznak ide a selejtezett anyajuhok.
g)	**Olaszország**
J/16 b) és c)	A liba a J/16 b) pontba tartozik.
h)	**Hollandia**
D/23, D/24, D/31, D/32, D/33	Ide tartoznak a vetőmagvak is.
E	A „Konyhakert” címszó az „Egyéb földterületek” (H) bekezdés alá tartozik.
J/15	A tojókhoz tartozó tenyészkakasok nem tartoznak a „Tojó” címszó alá.
L/3	A gazdálkodónak az üzemben mezőgazdasági munkát végző gyermekeit mindig családi munkaerőnek kell tekinteni. A gazdálkodó más olyan családtagjait azonban, akik nem az üzem területén laknak, de ott dolgoznak, „nem családi munkaerő”-nek kell tekinteni (L/4–L/6).
i)	**Portugália**
J/14	Ide tartoznak a tojókhoz tartozó tenyészkakasok.

▼M1

j)	**Ausztria**
L/3	A gazdálkodó más olyan családtagjai, akik az üzemben mezőgazdasági munkát végeznek, de nem az üzem területén laknak, „nem családi munkaerő”-nek tekintendők (L/4–L/6).
k)	**Finnország**
H/2	Nem tartozik ide a termelésben nem hasznosított erdőterület és az erdei cserjékkel borított terület.
l)	**Svédország**
H/2	Nem tartozik ide a termelésben nem hasznosított erdőterület és az erdei cserjékkel borított terület.
m)	**Egyesült Királyság**
E	A „Konyhakert” címszó az „Egyéb földterületek” (H) bekezdés alá tartozik.

▼M2

———————